

СВОБОДА ТА БЕЗПЕКА

ПРИНЦИПИ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ

ПРОГРАМА ПРИНЦИПІВ.
ПРИЙНЯТА НА ХХІ З'ЇЗДІ ХДС,
М. ГАННОВЕР, 3-4 ГРУДНЯ 2007 Р.

ХДС

СВОБОДА ТА БЕЗПЕКА

ПРИНЦИПИ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ

Програма принципів.

Прийнята на XXI з'їзді ХДС, м. Ганновер, 3-4 грудня 2007 р

*Безпека та свобода. Принципи для Німеччини. / Переклад з німецької мови Ю. Сильвестрова - 111 стор.
ISBN*

© ПРЕДСТАВНИЦТВО ФОНДУ КОНРАДА АДЕНАУЕРА
В УКРАЇНІ, 2008

ФОНД КОНРАДА АДЕНАУЕРА
01021 КИЇВ ВУЛ. ШОВКОВИЧНА, 10 КВ. 4
WWW.KAS.DE/UKRAINE
OFFICE@ADENAUER.KIEV.UA

ЗМІСТ

5		ПРЕАМБУЛА: ХРИСТІЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНА ПОЛІТИКА ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ ХХІ СТОРІЧЧЯ	
7		I. МИ - ХРИСТІЯНСЬКІ ДЕМОКРАТИ	
		1. <i>Хто ми - образ людини та основні цінності ХДС</i>	7
		2. <i>Наш образ суспільства</i>	13
		- <i>Вільне розкриття особи</i>	13
		- <i>Згуртованість нашого суспільства</i>	15
17		II. ВИКЛИКИ НАШОГО ЧАСУ – ЗАВДАННЯ ХДС	
		1. <i>Виклики нашого часу</i>	17
		- <i>Загроза для творіння</i>	18
		- <i>Глобалізація світу</i>	18
		- <i>Вимоги суспільства знань</i>	19
		- <i>Загроза для безпеки</i>	20
		- <i>Демографічні зміни</i>	21
		2. <i>Німеччина як суспільство шансів - жити вільно та впевнено</i>	22
25		III. МІЦНІ СІМ'Ї – СУСПІЛЬСТВО ЛЮДЕЙ	
		1. <i>Нові умови життя - нове співіснування поколінь</i> ...	25
		2. <i>Зміцнення фундаменту суспільства – забезпечення свободи вибору для сімей</i>	28
35		IV. НІМЕЧЧИНА ЯК НАЦІЯ ОСВІТИ ТА КУЛЬТУРИ - ВІДПОВІДІ СУСПІЛЬСТВУ ЗНАНЬ	
		1. <i>Більше освіти для всіх. Із самого початку, протягом життя</i>	35
		2. <i>Допитлива Німеччина: Дослідження забезпечує добробут</i>	43
		3. <i>Культура: Прояв національної ідентичності і відвертості світу</i>	45
49		V. ОНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ	
		1. <i>Принципи порядку для добробуту, участі та безпеки</i>	50
		2. <i>Соціальна ринкова економіка в глобалізованому світі</i>	53
		3. <i>Економіка та праця</i>	56
		4. <i>Формування демографічних змін - соціальна безпека</i>	

для всіх поколінь.....	61
5. Надійні фінанси, сильна Німеччина	68
6. Спирання на історичні досягнення - розвиток нових земель	71

75 | VI. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТВОРІННЯ ТА ЖИТТЯ – ЗАРАДИ ДОВКІЛЛЯ, ГІДНОГО ДЛЯ ЖИТТЯ

1. Захист гідності людини - з початку до кінця життя	75
2. Захист природних основ життя	76
3. Майбутнє для сільського господарства і сільської місцевості	82

85 | VII. АКТИВНІ ГРОМАДЯНИ, СИЛЬНА ДЕРЖАВА, ВІДКРИТА СВІТУ КРАЇНА

1. Зміцнення громадянського суспільства - підтримка власної ініціативи	85
2. За сильну державу: свобода і безпека для громадян	88
3. Країна інтеграції Німеччина	95

97 | VIII. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ІНТЕРЕСІВ НІМЕЧЧИНИ

1. Шанс Німеччини - Європа	97
2. Боротьба за свободу та мир - роль Німеччини в світі.....	104

ПРЕАМБУЛА

ХРИСТИЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНА ПОЛІТИКА ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ ХХІ СТОРІЧЧЯ

Ми, християнські демократи, усвідомлюючи свою відповідальність перед Богом і людьми, підтверджуємо в програмі принципів вірність нашим цінностям і цілям і даємо відповіді на виклики часу.

ХДС є центристською народною партією. І сьогодні в ній продовжують жити політичні течії, що лежали в основі її створення після 1945 року: християнсько- соціальна, ліберальна та консервативна. Ми орієнтуємося на християнський образ людини та її недоторканну гідність і, виходячи з цього, на основні цінності: свободу, солідарність і справедливість. Ми виступаємо за правильне співвідношення основних цінностей.

В мінливому світі нашим завданням є осмислене співставлення цінностей і реальності та діяльність у відповідності до цього. Розуміння гріховності людини вберігає нас від небезпеки ідеологізації політики й демонструє нам межі політики.

Християнсько-Демократичний Союз визначав вирішальні поворотні моменти в історії Федеративної Республіки Німеччина. Сьогодні ми з тією ж рішучістю відповідаємо на виклики ХХІ сторіччя.

Після 1949 р. ХДС заклав основи вільного, справедливого й динамічного розвитку нашої країни, ухваливши основоположні рішення щодо курсу на соціальну ринкову економіку, зв'язок з Заходом і Європейську єдність.

Не зважаючи на опір, ХДС постійно виступав за возз'єднання Німеччини. Коли представився шанс, під керівництвом ХДС наша вітчизна мирно й вільно возз'єдналася після гірких десятиріч розподілу. Німеччина може пишатися тим, що вона зробила. ХДС зробила

значний внесок в історію цього успіху.

Вперше в історії Німеччину оточують тільки друзі і партнери. Істотний внесок до цього зробили наші друзі в Америці і Європі. Ніколи раніше мрія батьків - творців Європи не була такою близькою: Європа, об'єднана в мирі та свободі, економічно сильна, соціальна і готова узяти на себе більше відповідальності в світі. Довіра та надійність ведуть нас в справі подальшого об'єднання і розвитку нашого континенту.

Цей економічний і суспільний лад свободи через відповідальність є нашою моделлю для міжнародної політики. Глобалізація надає нових вимірів соціальній ринковій економіці й несе шанси для встановлення глобальних соціальних і екологічних стандартів.

З огляду на виклики XXI століття необхідне нове розуміння безпеки: воно в рівній мірі включає внутрішню і зовнішню безпеку в світі, де з'являються все нові загрози. Але воно включає і соціальну безпеку в умовах глобалізованої економіки і демографічних змін, а також безпеку згуртованості нашого суспільства та безпеку життя в навколишньому середовищі, гідному життя, яке кожне покоління зберігає для наступного. Ми виступаємо за розвиток Німеччини, зміцнюючи громадянські цінності і чесноти, що принесли успіх нашій країні.

Розвиваючи Німеччину, ми орієнтуємося на суспільство можливостей, в якому громадяни живуть вільно та впевнено. В ньому шануються досягнення та успіх. Ми виступаємо за соціальну закріпленість у соціальному середовищі тих, хто раніше був виключений із нього. Ключем до поліпшення можливостей на ринку праці є, зокрема, рівні можливості на отримання освіти та навчання протягом життя

Наші етичні переконання та багатий досвід дають нам силу і політичний розум, щоб формувати Федеративну Республіку Німеччина в дусі свободи, справедливості і безпеки, де всі люди мають шанс. На цій основі ми діємо разом з громадянами нашої країні заради світлого майбутнього.

I. МИ - ХРИСТИЯНСЬКІ ДЕМОКРАТИ

1. ХТО МИ - ОБРАЗ ЛЮДИНИ І ОСНОВНІ ЦІННОСТІ ХДС

Центристська народна партія

1. Християнсько-Демократичний Союз Німеччини є центристською народною партією. Вона звертається до всіх людей у всіх прошарках і групах нашої країни. Наша політика ґрунтується на християнському розумінні людини і її відповідальності перед Богом.

2. Християнське розуміння людини дає нам етичну основу для відповідальної політики. Проте ми знаємо, що з християнської віри не можна вивести певну політичну програму. ХДС відкритий для кожного, хто визнає гідність, свободу та рівність всіх людей і позитивно ставиться до основних засад нашої політики, що впливають із цього. На цій основі будується наша загальна діяльність в ХДС.

3. ХДС був створений громадянами, які після знищення Веймарської республіки, злочинів націонал-соціалізму і претензій комуністів на панування після 1945 р. хотіли побудувати майбутнє Німеччини разом з християнською народною партією. В ній об'єдналися християни - католики і протестанти, чоловіки і жінки зі всіх регіонів і соціальних прошарків. ХДС має консервативні, ліберальні і християнсько-соціальні корені. На основі загальних ціннісних переконань члени ХДС активно працювали в Парламентській Раді над розробкою Основного закону і на десятиріччя визначили основні політичні рішення у вільній частині Німеччини. Це, наприклад, соціальна ринкова економіка, всі великі закони соціального характеру, інтеграція Федеративної Республіки Німеччина в західну систему цінностей і оборони та єдність Німеччини і Європи. В радянській зоні окупації Німеччини ХДС не зміг цього зробити.

4. Духовні і політичні основи ХДС можна знайти в соціальній етиці християнських церков, в ліберальній традиції просвіти, в збереженні консервативних зв'язків і знанні того, що держава не повинна бути всесильною, а також в опорі націонал-соціалізму з християнських і патріотичних міркувань. До ідентичності ХДС відноситься і мирна революція 1989 р., яка пододала комуністичну диктатуру в НДР, і возз'єднання нашої вітчизни. Досягнення і досвід громадян із нових федеральних земель збагатили наше суспільство і ХДС. Християнсько-Демократичний Союз Німеччини є партією німецької єдності.

Християнський образ людини

5. Для нас людина створена Богом за своїм образом та подібністю. З християнського образу людини випливає, що ми усвідомлюємо її гідність, яка є недоторканою. Гідність всіх людей є рівною незалежно від статі, кольору шкіри, національності, віку, релігійних і політичних переконань, інвалідності, стану здоров'я і працездатності, від успіху або неуспіху і від думки інших. Ми поважаємо кожну людину як неповторну і вільну особу на всіх етапах життя. Гідність людини – в тому числі ненародженої та вмираючої – є недоторканою.

6. З гідності людини випливає її право на вільний розвиток особи і одночасно відповідальність перед ближніми. Людина володіє свободою для ухвалення етичних рішень. В християнському розумінні

вона несе відповідальність перед Богом і перед своїм сумлінням і повинна жити в спільноті з іншими людьми.

7. Кожна людина може помилятися та бути в чомусь винною. Тому можливостям політики щодо планування та формування життя встановлені певні межі. Це розуміння вберігає нас від сприйняття політики як ідеологічної панацеї від усіх бід. Воно створює готовність до примирення.

8. Ми розуміємо людину як частину творіння. Вона не може розпоряджатися природою на свій розсуд. Вона надана нам для творення і збереження. Ми відповідаємо за те, якою ми передамо її майбутнім поколінням.

9. На цьому розумінні людини базуються основи демократичних правових і конституційних держав. Це стосується також і тих, хто виводить розуміння гідності, рівності і свободи людини не з християнської віри.

Наші основні цінності: свобода, солідарність і справедливість

10. Наше суспільство живе духовними основами, які не є такими, що самі собою розуміються на всі часи. Особливе зобов'язання, що ХДС бере на себе, полягає в збереженні та зміцненні сформованих християнством ціннісних основ нашої вільної демократії. Вони є мірилом і орієнтиром нашої політичної діяльності. Похідними від них є наші основні цінності: свобода, солідарність і справедливість. Вони зобов'язують, обмежують і доповнюють одна одну та є рівноцінними. Розумний розподіл їх взаємної рівноваги є завданням і ядром політичної полеміки. Основні цінності, будучи невідчужуваними правами людини, мають універсальну дію і не визнають національних кордонів.

Свобода

11. Людина створена вільною. Будучи етичною істотою, вона повинна діяти і ухвалювати рішення розумно і відповідально. Навіть тоталітарна система не може позбавити її внутрішньої свободи. Свобода іншого обумовлює і обмежує власну свободу. Той, хто вимагає свободи для себе, повинен визнавати свободу свого

ближнього. Свобода включає права і обов'язки. Вона завжди є свободою у відповідальності. Завдання політики полягає в тому, щоб забезпечити людей необхідним вільним простором і зобов'язати їх діяти на благо суспільства.

12. Людина реалізується в спільноті. Той, хто звільняє себе від зобов'язань по відношенню до оточуючих, не робить своє життя вільним, а робить його бідним і самотнім. Так, як існують різні залежності, що принижують людину, так само існують і взаємні зв'язки, при яких свобода і реалізується.

13. Право гарантує свободу, захищаючи особисту гідність людини. Воно регулює впорядковане і мирне співіснування людей. Обмеження свободи припустимі, якщо вони необхідні для збереження свободи. Реалізація свободи потребує соціальної справедливості. Умови, в яких живе людина, не повинні стояти на шляху свободи. Кожен повинен мати шанс жити так, як він визначив це сам. Досягнення та власність повинні поважатися і бути захищені. Матеріальні основи свободи мають бути забезпечені.

14. Свобода робить можливим і вимагає облаштування життя на власну відповідальність. Тому суспільне життя повинне будуватися на засадах субсидіарності: те, що громадянин може добре або краще зробити сам, із сім'єю або в добровільній співпраці з іншими людьми, повинно залишатися за ним. Держава і місцеве самоврядування повинні брати на себе виконання завдань лише тоді, коли вони не можуть бути виконані окремими громадянами або відповідно невеликими громадами. Принцип субсидіарності діє також у відносинах між малими і великими громадами, а також між вільними спілками та державними установами. Субсидіарність вимагає, щоб великі громади, в тому числі і держава, діяли, коли суспільно-політичні потреби перевищують здібності окремих людей або малих громад.

15. У практичному житті свобода реалізується через усвідомлення відповідальності за себе і за оточуючих. Громадянин повинен усвідомлювати та реалізовувати свободу в сім'ї, серед своїх сусідів, у сфері праці і на дозвіллі, а також в громаді та в державі. Він повинен брати участь і нести загальну відповідальність, робити вибір та ухвалювати рішення. Його не можна ані обмежувати роллю

опікуваного, ані принижувати, перетворюючи тільки на одержувача державних послуг. Самостійне мислення і відповідальна співпраця захищають його від спокус ідеологій. Ми виступаємо за зміцнення розуміння відповідальності і загального блага, обов'язків і цивільних чеснот.

16. Власні досягнення теж відносяться до вільного розкриття особи. Своїми гідністю ти правом людина володіє незалежно від рівня своїх досягнень, але усвідомлення власної працездатності є важливим джерелом її життєвої сили. Досягнення є необхідним стимулом. Тому необхідно заохочувати бажання окремої особи до дії та ініціативності, незалежно від того, чи спрямовано це на заробіток, чи ні. Без індивідуальних досягнень жодне суспільство не зможе процвітати, досягати добробуту і зберігати його.

17. До свободи відноситься і готовність захищати її як ззовні, так і зсередини. Ми визнаємо себе прихильниками здатної до захисту демократії та правової держави. Той, хто є вільним, зобов'язаний вступатися за свободу тих, кого позбавляють свободи. Не можна обмежуватися свободою для окремих народів або суспільних груп. Ми виступаємо за свободу для всіх людей і робимо в цю справу свій внесок.

Солідарність

18. Солідарність - це заповідь про любов до ближнього, вона відповідає соціальній природі людини. Мета щодо створення для всіх гідного людини життя зобов'язує нас діяти солідарно. Солідарність повинна розповсюджуватися передусім на людей, які самі ще не можуть, більше не можуть або зовсім не можуть створити для себе основи вільного життя.

19. Кожен має право на солідарність і зобов'язаний діяти солідарно, своєю роботою і досягненнями кожен сприяє тому, що спільнота може виступати за окрему людину. Ми вважаємо себе прихильниками цієї взаємної відповідальності. Основними нормами солідарності є допомога і підтримка в своєму безпосередньому оточенні - в сім'ї, серед друзів і сусідів і в приватних об'єднаннях. Але там, де сил окремої людини недостатньо, мають допомагати спільнота та держава.

20. Соціальний захист ґрунтується на основній ідеї солідарності. Спільнота знижує ризики, з якими людина не може впоратися сама. Це не значить, що робляться якісь подачки або гарантується безкоштовне забезпечення, але існує гарантія соціальної безпеки. Той, хто проявляє солідарність, готовий і до жертв. Той, хто покладається на солідарність держави, має також зобов'язання перед державою. Соціальний захист має примирливу та звільняючу дію. Солідарність забороняє зловживати системою соціального захисту.

21. Солідарність вимагає субсидіарності. Субсидіарність вимагає дій під власну відповідальність. Держава повинна уможливити для громадянина такі дії і зробити їх виконання легким.

22. Солідарність робить нас відповідальними перед майбутніми поколіннями. Без солідарності між поколіннями ми не досягнемо ніякої справедливості між поколіннями. Всі політичні рішення повинні співвідноситися з цією відповідальністю. Ми не можемо жити за рахунок наших дітей і онуків. Ми також не можемо жити за рахунок оточуючих нас в інших частинах світу. Ми виступаємо за солідарність співдружності народів у всьому світі. Без неї неможливо подолати прірву між бідністю та багатством і зберегти творіння.

Справедливість

23. Основою справедливості є рівність всіх людей із їх даними Богом гідністю і свободою. Справедливість зберігає цю гідність і свободу. Справедливість вимагає обходитися з рівним - рівним чином і з нерівним - нерівним чином. В правовій державі справедливість означає рівне право для всіх. Право захищає від свавілля і зловживання владою. Воно забезпечує свободу також для більш слабого.

24. Створення рівних шансів - це необхідне доповнення рівності перед законом. Кожен повинен мати рівну можливість в умовах свободи розкритися в тій мірі, в якій це відповідає його індивідуальним здібностям. Ми виступаємо за те, щоб кожна людина могла використовувати шанси у своєму житті вільно і відповідально. Для цього суспільство шансів надає умови і можливості. Шанси мають бути по можливості справедливо розподілені. Це передбачає рівні стартові можливості на шляху до освіти і в світ праці. Сюди не

відноситься заперечення відмінностей в індивідуальних здібностях індивіда. Ми хочемо надавати рівні шанси, а не обіцяти рівні результати.

25. Справедливість вимагає розподілу навантажень відповідним чином. Тому справедливо, що сильніші роблять більший внесок у суспільство, ніж слабкіші.

Не зважаючи на те, що ми докладаємо неймовірних зусиль для досягнення більшої справедливості в нашому суспільстві, ми знаємо, що абсолютна справедливість недосяжна. Ми відчуваємо свою особливу відповідальність перед слабкими та соціально обділеними. Нікого не можна втратити, нікого не можна забувати.

26. Там, де не поважається право людини на гідне життя, де зневажається свобода людини, певних груп або цілих народів, панують насильство і розбрат. Ми виступаємо за шанобливе ставлення до прав людини та громадянина і за подолання соціальної та економічної нужди. Тим самим ми робимо внесок в справу миру між народами та в створення більш справедливого світу.

2. НАШ ОБРАЗ СУСПІЛЬСТВА

27. Духовні основи нашого Християнсько-Демократичного Союзу роблять нас здатними подолати виклики сучасності і майбутнього. Саме в переломні моменти політика може створити рамкові умови, які вивільняють у суспільстві та державі сили для відповіді на невідкладні запитання. Наша політика для Німеччини орієнтується на суспільство, яке гарантує кожному свободу й об'єднує всіх в усвідомленні своєї згуртованості.

Вільне розкриття особи

28. У пошуках сенсу та щастя в житті у всіх повинен бути шанс розвиватися в відповідності до своїх схильностей та здібностей. В християнському розумінні вільний розвиток є можливим лише в спільноті. Відносини між індивідом і суспільством взаємно збагачують одне одного. Окрема людина може повністю розкрити свою самобутність тільки у відносинах з іншими. Суспільство в своєму розвитку і орієнтованості на майбутнє залежить від вільних і

самосвідомих осіб. Цим і вирізняється суспільство шансів. У ньому кожний індивід може розкрити свої креативність і здібності до інновацій. Цей вільний розвиток у суспільстві шансів робить одночасно можливим його внутрішню згуртованість.

29. ХДС сподівається на здатність і готовність жінок і чоловіків узяти рішення своїх справ в свої руки. Завданням політики є заохочення власної відповідальності громадян і, де б це ні було потрібно, надання допомоги для самопомоги. Для того, щоб зуміти узяти на себе відповідальність, людина повинна вільно розвивати свої сили і здібності.

У сім'ї людина спочатку пізнає взаємодію свободи і відповідальності. Одночасно в сім'ях формується різноманіття осіб з їх здібностями, від яких залежить наше суспільство. ХДС виступає за зміцнення шлюбу та сім'ї як основи суспільства і наполегливо підтримує суспільство, що опікується сім'єю та дітьми, а також виступає за добре співіснування поколінь.

Виховання і освіта створюють основні передумови для вільного розвитку особи і формування здатності дотримуватися прав, що гарантують свободу і громадянські обов'язки. Так ХДС хоче поліпшити диференційовані пропозиції на отримання освіти, щоб кожний міг скористатися якнайкращим шансом для розвитку своїх здібностей.

Людина розкривається також в роботі. Тому повна зайнятість є метою ХДС. Соціальна ринкова економіка дозволяє громадянину брати участь в конкуренції, пізнаючи власну працездатність. Конкуренція має для ХДС важливу функцію не тільки в економіці. Ми переконані, що чесна конкуренція стимулює людей робити максимум зі своїх здібностей.

Демократична правова держава гарантує своїм громадянам простір, де вони можуть розкритися та який захищає їх від дискримінації. ХДС підтримує цю рівновагу свободи і порядку.

30. Рівноправність чоловіків і жінок є основним правом. Метою нашої політики є створення рівних шанси для жінок і чоловіків, дівчат і хлопців і зменшення кількості обділених у всіх галузях. Ми - за політику рівноправності, яка рівним чином орієнтується і на жінок, і

на чоловіків. Для нас сюди відносяться рівні професійні можливості, можливості кар'єрного зростання і рівні зарплати в трудовому житті, підвищення цінності праці в сім'ї і краще поєднання сім'ї та професії. Специфічний погляд на речі і досвід, що привносять жінки, мають велике значення для нашого суспільства. Ми підтримуємо участь жінок на всіх рівнях суспільного життя.

Згуртованість нашого суспільства

31. Там, де людина може вільно розвиватися, народжується відчуття спільноти. Принцип субсидіарності робить можливим розвиток почуття спільноти і громадянської активності. ХДС виступає за суспільство, в якому вільні і повнолітні громадяни тримаються разом і відповідають одне за одного: молодь - за старих, старі - за молодих, сильні - за слабих і слабкі - за сильних. Суспільство повинне спільно нести відповідальність за те, щоб кожний міг знайти в ньому своє місце.

32. Згуртованість нашого суспільства має своїм фундаментом нашу єдність як нації. Наша спільна мова, наша історія, а також життя і діяльність у возз'єднаній національній державі обумовлюють відчуття патріотичного єднання. Ми підтримуємо наш чорно-червоно-золотий прапор і наш національний гімн як символи нашої демократії. Нація є співтовариством, яке несе відповідальність за минуле, за теперішній час і за творення майбутнього. Кожного, хто приїжджає до нас і збирається надовго залишитися у нас, ми запрошуємо познайомитися з цією країною і її історією і завдяки цьому знайти своє місце в нашій країні.

33. Без шанування цінностей нашого вільного суспільства, без патріотизму, без готовності виконувати обов'язок перед батьківщиною і нацією, брати на себе відповідальність і проявляти солідарність держава не може процвітати. Наша історія багата досвідом і великими досягненнями в науці і мистецтві, в економіці і політиці. Ми напрацювали багаті традиції правової держави, Конституції і доброго управління, ми заснували соціальну державу і розробили соціальну ринкову економіку, вже декілька десятиріч ми живемо в мирі та стабільній демократії як частина європейської сім'ї народів, і ми мирно провели возз'єднання країни. Але до нашої ідентичності відноситься також те, що ми свідомо бережемо як постійне застереження - ганебні роки націонал-соціалізму, що ми не викреслюємо з пам'яті. Патріотизм

означає для нас, усвідомлюючи минуле нашої країни, відповідально творити її майбутнє.

34. Тільки чітко усвідомлюючи самих себе як співтовариство вільних громадян, сформоване історією і культурою, ми можемо наполягати на інтеграції та участі в суспільних процесах. Адже бути частиною цього суспільства означає бути причетним до його історії, його традицій і досвіду, його форм і норм сумісного буття, отже, до його культури. Це відноситься до будь-якого німця і до іммігрантів, які вже живуть або будуть жити у нас, а також до їх дітей. Умовами нашого співіснування є передусім володіння німецькою мовою, шанобливе ставлення до співгромадян і готовність до праці і відповідальності. Кожний громадянин повинен також визнавати обов'язкові для всіх нас культурні основи нашого суспільного і політичного устрою. Це – ті цінності, які беруть свій початок з нашої історії як європейської нації й увійшли до нашого Основного закону: недоторканність гідності кожної людини, її право на вільний розвиток особи, рівноцінність людей і рівність прав громадян, визнання життєвих планів і духовних орієнтацій інших і тим самим також пошана до свободи віросповідання.

35. ХДС розуміє задачу суспільної інтеграції в широкому значенні. Кожний повинен вільно розвиватися і мати можливість брати участь в соціальному, політичному, економічному і культурному житті. При цьому для ХДС інтеграція іммігрантів і їх дітей є політичною ключовою задачею. Вона веде до рівноправної участі, до взаєморозуміння й одночасно до ідентифікації з нашою країною.

36. Наша політична культура сформована спільностями європейської і особливостями німецької історії. До цього належать, перш за все, федеральна і конфесійна традиції, особливі відносини між державою і церквою і відповідальність за майбутнє, яку накладає на німців досвід двох тоталітарних режимів.

37. Ці культурні цінності і історичний досвід є основою для згуртованості нашого суспільства, вони утворюють нашу провідну культуру в Німеччині. Ми хочемо наповнити її життям. Наша культура в історії, сьогоденні та в майбутньому сформована Європою і орієнтується на неї. Цей європейський вимір набуватиме все більшого значення в ході об'єднання Європи, що триває зараз.

II. ВИКЛИКИ НАШОГО ЧАСУ - ЗАВДАННЯ ХДС

1. ВИКЛИКИ НАШОГО ЧАСУ

38. Ми живемо в добу епохальних змін. Загроза нашому довкіллю, наслідки глобалізації, вимоги суспільства знань, нові загрози нашій свободі і демографічні зміни є найважливішими прикладами таких викликів. Ми повинні їх приймати, налаштуватися на них і використовувати шанси, пов'язані з ними, для відповідальної і орієнтованої на майбутнє політики в ХХІ столітті. Але для цього ми також повинні бути готові до змін. Так, наприклад, наша країна має виправити помилки розвитку і структурні слабкості соціальної держави. ХДС, будучи великою народною партією в центрі нашого суспільства, хоче зберегти те, що рухає вперед нашу країну і змінити те, що обтяжує нашу країну.

Загроза для творіння

39. Творіння було довірено нам в християнському розумінні для розвитку та збереження. Сьогодні нам доводиться констатувати: творіння опинилося під загрозою.

40. Нові технологічні розробки підводять людину до етичних меж. Так, біомедичні і технічні дослідження у сфері генної інженерії істотно сприяють лікуванню хвороб і зменшенню страждань. Але одночасно вони несуть в собі ризики: якщо безмежне прагнення до пізнання та несумлінна реалізація знань поєднуються, то творіння та людська гідність опиняться в не небезпеці. Свобода наукового дослідження також повинна поважати недоторканність гідності людини і творіння.

41. Глобальна зміна клімату загрожує нашим основам життя і шансам на розвиток подальших поколінь. Попит на енергію і споживання викопних енергоносіїв зростає в усьому світі. Збільшення викидів парникового газу і пов'язане з цим потеплення мають далекосяжні наслідки для людини і природи: танення льодовиків, підвищення рівня моря, скисання морів, повені, дефіцит води, вимирання видів, нові пустелі і засухи – це катастрофи, які до того ж ввергають людей в бідність і вимушують їх емігрувати зі своєї батьківщини.

Глобалізація світу

42. Глобалізація означає відкриття політичних, економічних і комунікаційних кордонів у світі. Вона характеризується мобільністю людей і обміном ідеями та інформацією, товарами, досягненнями і капіталом, а також створенням ринкових мереж. Вона є виразом свободи й посилює конкуренцію.

43. Глобалізація є необоротним, плідним як в політичному, так і в економічному плані процесом розвитку, який відкриває все більші кількості людей суспільні, політичні і економічні можливості. Ми хочемо вибудовувати глобалізацію таким чином, щоб у всьому світі зміцнювалися демократія та права людини і знаходили підтримку соціальні й екологічні цілі. Усвідомлення того, що ми живемо в спільному світі, зростає. Але глобалізація веде також до іншого розподілу бідності і багатства в світі - між країнами і всередині окремих країн. Міграція теж є слідством глобалізації.

44. Об'єднання ринків товарів та ринків послуг у міжнародну мережу посилює міжнародну конкуренцію серед місць розташування економічних об'єктів, яка все більше перетворюється на конкуренцію регіонів у світовому масштабі. Глобальні фінансові ринки дозволяють брати капітал у всьому світі і відповідно вкладати його. В регіонах з потенціалом для майбутнього і перспективами на високі доходи відбувається приплив капіталу, якого в менш привабливих регіонах не вистачає або в яких він просто втрачається. Щось подібне діє відносно ринку талантів і знань. Тим самим конкуренція місць розташування об'єктів і економічних систем набуває нових вимірів. Цей розвиток одночасно зменшує можливості національного управління і робить більше, ніж раніше, необхідними рамки, що регулюють міжнародний порядок.

45. Багато людей в Німеччині сприймають глобалізацію і вимоги, викликані нею, як загрозу своєму робочому місцю, власному професійному майбутньому і соціальному захисту, який до останнього часу вважався як щось само собою зрозуміле. Ці страхи слід сприймати всерйоз. Німеччина завжди отримувала вигоду завдяки відкриттю кордонів і все більшому злиттю міжнародних ринків, підприємці - завдяки більш широким ринковим можливостям, так само як і наймані працівники - завдяки більш вигідним робочим місцям, споживачі - завдяки більшій кількості кращих продуктів, а інвестори - завдяки різноманітним інвестиційним можливостям. Якщо ми ствердимось в глобальній конкуренції, ми забезпечимо для майбутнього нашої країни економічні основи соціального захисту і стабільності і зможемо щодня відкривати для себе нові шанси для подальшого розвитку. По можливості всі люди повинні мати можливість брати участь в цих шансах зростання, в знаннях і капіталі. Той, хто створює умови для цього, діє соціально.

Вимоги суспільства знань

46. Сучасні інформаційні та комунікаційні технології прискорюють розвиток в напрямку створення суспільства знань. Частка знань у створенні цінностей зростає. Таким чином, з'являються абсолютно нові галузі знань і можливості для зайнятості.

47. Знання майбутнього об'єднані в мережі і носять іждисциплінарний характер. В результаті цього міняється і доступ до знань. Отримання,

організація і застосування знань вже сьогодні займають центральне місце в забезпеченні добробуту і створенні шансів як для кожного окремо, так і для нашого суспільства в цілому. Знання стають найважливішим ресурсом. В цьому криється великий шанс для такої країни як Німеччина, що завжди була бідною на сировину і має великі традиції в галузі освіти і наукових досліджень. Але в цьому криється і великий виклик, оскільки на світових ринках з'являються нові динамічні конкуренти.

48. Тією мірою, якою сьогодні зростають знання людства, а науково-технічний прогрес відкриває дотепер незвідане, зростає і значення освіти. Адже окремій людині навряд чи вдасться перетворити все зростаючий обсяг інформації, що є у її розпорядженні, на нові знання. Знання розподілені нерівномірно і застарівають все швидше. Тим важче дати максимально великій кількості людей можливість брати участь в цьому процесі. Але участь максимальної кількості людей є неодмінною умовою для того, щоб суспільство шансів у Німеччині стало реальністю.

Загроза безпеки

49. Вперше в своїй історії наша країна оточена виключно друзями і партнерами. Але в той же самий час Німеччина та Європа можуть сьогодні відчувати загрозу звідусіль у світі. Катастрофи і їх наслідки, крах держав, громадянські війни, бідність, голод, епідемії і руйнування навколишнього середовища або транскордонна злочинність позначаються також на нас. Терористи, які діють через кордони та розповсюдження зброї масового знищення є великою небезпекою. Конфлікти через доступ до природних ресурсів і джерел енергії, від яких залежать також добробут і свобода Німеччини, несуть ризики для миру в усьому світі.

50. Принаймні з моменту нанесення терористичних ударів 11 вересня 2001 роки ми знаємо, наскільки вразливими є вільні і відкриті суспільства і перед якими викликами стоїть наша країна і міжнародне співтовариство держав. В глобальному світі ми безпосередньо стикаємося з наслідками асиметричних загроз. Цей розвиток є викликом для нас не тільки як для держави, а і як для нашого суспільства і нашої культури.

Нові загрози, пов'язані з безпекою, виникають також усередині країни. Так, нашої вільній демократичній конституційній державі, її цінностям і нормам загрожують екстремізм лівого і правого толку, готовий до насильства фундаменталізм, тероризм і організована злочинність.

Демографічні зміни

51. В той час, як населення в світі стрімко зростає, нас – німців – стає все менше. Наші темпи народжуваності відносяться до найнижчих у всьому світі і їх вже давно не вистачає, щоб зберегти рівень кількості населення. В той же час люди в Німеччині живуть, на щастя, довше. Піраміда структури населення поставлена з ніг на голову.

52. Загальна чисельність населення, що зменшується, зі все більш зростаючою часткою літніх людей, змінить наше суспільство. В майбутньому багато старих людей не матимуть дітей і внуків; сімейні зв'язки стають все менш міцними. Старіюче суспільство з малою кількістю дітей у світі швидких змін стоїть перед великими випробуваннями.

53. Все меншій кількості активного в економічному плані населення доводиться піклуватися про все більшу кількість людей, не зайнятих у активному економічному житті. Витрати на пенсіонерів продовжуватимуть зростати. Наші системи соціального захисту не відповідають цьому розвитку: вони повинні бути адаптовані до нової ситуації. Мають будуватися справедливі стосунки між поколіннями. Одночасно розвиток населення в регіонах Німеччини буде мати різні наслідки. Ми виступаємо за рівні умови життя в усіх частинах Німеччини.

В цілому відповідь на демографічні зміни є політичним завданням, оскільки вони впливають майже на всі сфери життя.

54. Виклики, перед якими ми стоїмо, турбують і непокоять багатьох людей. У даній програмі ХДС дає відповіді, які виходять з переконання, що має бути збережене все, що пройшло випробування, але ми повинні також разом з необхідними змінами використовувати шанси для формування майбутнього.

2. НІМЕЧЧИНА ЯК СУСПІЛЬСТВО ШАНСІВ - ЖИТИ ВІЛЬНО ТА ВПЕВНЕНО

55. Християнський образ людини залишатиметься провідним для нас і в майбутньому. Кожна людина має право на вільний розвиток своєї особи. Але кожний несе також відповідальність за свого ближнього. Наш ідеал суспільства шансів враховує цей взаємозв'язок між розкриттям особи і відповідальністю, між свободою та безпекою. Цей ідеал відповідає основному розумінню християнського образу людини та є похідним від нього.

Суспільство шансів є серцевиною людського суспільства. Воно пробуджує здібності і відкриває можливості. Ми виступаємо за пошану до досягнень і успіхів, за право на новий шанс у разі невдачі та за солідарність по відношенню до слабких.

Ми виступаємо за соціальне закріплення в суспільному середовищі також тих, хто досі був відторгнутий з нього. Соціальне походження індивідуума не може бути вирішальним для його майбутнього. Метою ХДС є справедливість у наданні шансів і тим самим можливість людей будувати життя на власну відповідальність, а не рівність результатів. Кожна людина є неповторним індивідом, який слід захищати і зберігати. В центрі наших політичних міркувань стоїть вільна та відповідальна людина, а не держава.

Соціальна ринкова економіка ХХ сторіччя зробила можливим «Добробут для всіх». Ми не відмовляємося від цього, але «Шансами для Всіх» ми створюємо передумови, щоб позитивна дія соціальної ринкової економіки також могла повністю розкритися в ХХІ столітті. Для цього ми формуємо умови, готовність до досягнень і працьовитості, віру в власні сили, соціальну відповідальність і відчуття солідарності.

Жити вільно

56. В часи, коли багато що приходить в рух, всі ми повинні рішуче виступати за свободу. Без свободи скористатися шансами неможливо. Ми повинні вірити в свободу і тим самим вірити в самих себе, щоб мати майбутнє.

Прийняття великих викликів та мінливого світу вимагає не тільки прагнення до досягнень, витримки та дисципліни, але і допитливості та креативності. Тільки завдяки новим і сміливим ідеям - науковим, культурним, соціальним, економічним, політичним - ми зможемо залишитися тією країною, в якій ми добре і охоче живемо.

Держава повинна гарантувати свободу. Для цього вона часто мусить відходити на задній план, а інколи – виходити на передній, априклад, для того, щоб надавати кращі шанси нашій молоді.

Жити впевнено

57. В часи, коли багато що приходить в рух, людям потрібно вірити в життя в безпеці. Завданням політики є створення для людей рамкових умов, в яких вони можуть вести безпечне життя.

У безпеки сьогодні багато вимірів. Зміцнення сім'ї і згуртованості поколінь, поліпшення виховання і освіти, а також оновлення соціальної ринкової економіки створюють умови для соціальної безпеки. Соціально надійно живе той, хто може покласти на солідарність, кому знову і знову відкриваються шанси, - зокрема, нові шанси - брати участь в глобальному суспільстві знання.

Культурна ідентичність дає людям нашої країни впевненість, з якої вони черпають сили для формування свого майбутнього. Коли ми розуміємо, що нами керує, ми отримуємо внутрішню опору, завдяки якій можемо сприймати свободу у відповідальності. Суспільна інтеграція іммігрантів на основі провідної культури в Німеччині є важливим внеском в культурну безпеку.

Метою нашої політики у внутрішній безпеці є поліпшення можливостей держави для запобігання небезпекам і боротьби зі злочинністю. У зв'язку з загрозами в усьому світі по відношенню до нашого способу життя її майже неможливо відділити від політики зовнішньої безпеки. Тому внутрішня і зовнішня безпека повинні розглядатися у взаємозв'язку. Захист наших природних основ життя, до чого також відноситься дбайливе поводження з нашим навколишнім середовищем і нашим кліматом, відкриває для майбутніх поколінь перспективу можливості жити впевнено.

58. ХДС виступає за суспільство, в якому люди живуть в умовах свободи, солідарності та справедливості. Якщо основні цінності перебувають у правильному співвідношенні, потреба людей у безпеці є гарантованою. Вільне й упевнене життя реалізується в суспільстві можливостей.

III. МІЦНІ СІМ'Ї - СУСПІЛЬСТВО ЛЮДЕЙ

1. НОВІ УМОВИ ЖИТТЯ - НОВЕ СПІВІСНУВАННЯ ПОКОЛІНЬ

59. Змінилися не тільки зовнішні обставини, але і характер етапів життя та роль поколінь. Тонка і орієнтована на майбутнє політика повинна шукати відповіді, які відповідають новим життєвим процесам і враховують при цьому той факт, що сьогодні люди живуть довше і залишаються при цьому здоровішими.

60. Молоді люди мають сьогодні менше можливостей, ніж раніше, навчитися співіснуванню в суспільстві вже в сім'ї. Різні життєві плани, що раніше завдяки різному способу життя і професійній орієнтації були само собою зрозумілою справою в великій сім'ї, все рідше стоять як зразки, на які діти і молодь могли б орієнтуватися в сім'ї. Молоде покоління потребує для реалізації планів у житті не тільки багато знань, але і соціальну компетенцію. І тому в молодості діє правило: кожний повинен докладати стільки зусиль, скільки може. Політика, яка мотивує

людей до власної відповідальності і солідарності, діє соціально.

61. В результаті тривалого часу, що іде на отримання шкільної, професійної освіти і навчання в вищих навчальних закладах, початок професійної діяльності та створення сім'ї часто великою мірою співпадають у часі. Одночасно на покоління дорослих покладена особлива відповідальність за сумісне життя поколінь: воно виховує дітей, піклується про старших членів сім'ї, робить свій внесок у договір поколінь і більшою мірою, ніж раніше, мусить піклуватися про власну старість. Поєднання сім'ї і професії є головною складовою частиною політики християнських демократів. Ми хочемо, щоб ті, хто бере на себе зобов'язання і відповідальність в наших сім'ях, користувалися широкою підтримкою у всіх частинах суспільства і мали кращі умови як у соціальному страхуванні, так і в податковій системі.

62. В найближчому майбутньому близько третини суспільства житиме третину свого життя після відходу від професійної діяльності. Було б неправильно говорити про вихід у відставку. Навпаки, літні люди - це великий шанс, а їх життєвий досвід - величезний капітал для нашого суспільства. Вони готові працювати. Ми виступаємо за збільшення можливостей для старших співгромадян щодо спільного формування життя разом із дітьми і молоддю, з батьками і працюючими людьми. Робота всім зайдеться. Знадобляться всі.

63. В рамках політики охорони здоров'я ми виступаємо за нове розуміння суспільства тривалого життя. Охорона здоров'я в старіючому суспільстві може не тільки означати продовження життя за допомогою високих досягнень у медицині, а і поліпшення якості життя. Тому ми хочемо посилити власну відповідальність і перетворити профілактичні заходи на самостійну опору в охороні здоров'я. Якість життя в старості означає також, що люди максимально довго мусять вести визначене ними самими незалежне життя в звичному оточенні. Для цього повинні бути розроблені відповідні пропозиції.

Наше ставлення до людей з обмеженими можливостями, які потребують догляду, є вирішальним для соціальної якості нашого суспільства. Навіть той, хто потребує догляду, хоче самостійно зістаритися в знайомому по можливості оточенні і не бути виключеним

з нього. Навіть якщо сім'ї не можуть здійснювати догляд самостійно, вони хочуть піклуватися про те, щоб їх батькам, дідусям і бабусям було добре. Людям, потребуючим догляду, і персоналу, що займається доглядом, слід надавати підтримку з боку добровольців-активістів. Ми виступаємо за поліпшення співпраці між сім'ями, установами, штатними працівниками з догляду та допомогою на громадських засадах з кола сусідів.

64. Нове розуміння віку і завершення трудової діяльності визначає нашу політику щодо завершення трудової діяльності. Багато людей можуть і хочуть продовжувати працювати. Не тільки суспільство і робота на громадських засадах, а і економіка та підприємства все більшою мірою потребують знання, завзятість і енергії літніх людей. Багато хто з них сприймає вимушений відхід із трудового життя або громадської роботи як дискримінацію за віком. Ми виступаємо за більшу гнучкість у цих сферах.

65. Все більше людей страждає від недостатньої уваги та самотності. В багатих суспільствах існує душевна бідність. Людям потрібні люди, щоб ним жилося добре.

66. Соціальні питання сьогодні мають іншу якість, ніж у минулому, і вони вимагають інших політичних підходів. Лише традиційними методами, наприклад, збільшенням грошей, кількості персоналу та розпоряджень нові соціальні виклики не подолати, про що б не йшлося: про те, щоб не дати обезлюдніти околиці по сусідству та цілим міським кварталам, не ізолювати людей з обмеженими можливостями, чи завершити успішно інтеграцію іммігрантів - все це вимагає більше, ніж тільки державних заходи. Для того, щоб успішно підійти до складних питань нашого часу, нам потрібні нова солідарність і власна ініціатива зсередини суспільства.

67. ХДС не є партією, яка очікує від держави розв'язання всіх суспільних проблем. Тому він краще за інших може знайти відповіді на соціальні виклики. Принцип субсидіарності сьогодні є більш актуальним, ніж будь-коли. ХДС збирається зміцнити дрібні одиниці, в яких реалізуються розкриття і згуртованість особистостей, власна відповідальність і солідарність. Першим і найважливішим співтовариством тут є сім'я.

2. ЗМІЦНЕННЯ ФУНДАМЕНТУ СУСПІЛЬСТВА - ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВОБОДИ ВИБОРУ ДЛЯ СІМЕЙ

68. Сім'ї відіграють все більшу роль у суспільстві і є його фундаментом. Сім'я є скрізь, де батьки тривалий час несуть відповідальність за дітей, а діти за батьків. Вона - це місце, де в наявності є партнерство і солідарність, де передається відчуття справедливості. В ній людина визріває як особа і розкривається для свободи у відповідальності. Тут живуть цінностями, які виникають з християнського розуміння людини - її невід'ємної гідності і її участі в долі ближнього.

69. Сім'я - це не тільки молода сім'я з маленькими дітьми або підлітками. Вона включає всі покоління. Відносини поколінь - між дітьми, батьками, бабусями і дідусями, прабабусями і прадідусями - є сьогодні важливішими, ніж будь-коли, і повинні зміцнюватися. Ми цінуємо солідарні досягнення сімей протягом довгих періодів часу і підтримуємо сім'ї також на більш пізніх етапах життя.

70. Шлюб є нашим ідеалом об'єднання чоловіка і жінки. Він є якнайкращою і найнадійнішою основою для того, щоб сім'я відбулася. В шлюбі обов'язково знаходять свій вираз загальна відповідальність батьків і матерів за своїх дітей. І в шлюбах, які залишаються без дітей, чоловіки та жінки завжди беруть на себе відповідальність одне за одного. Тому шлюб перебуває під особливим захистом нашого Основного закону.

71. Шлюб і сім'я є найнадійнішою соціальною мережею в часи, коли люди мають потребу в інших людях. Сімейні відносини існують протягом всього життя. Ніколи раніше батьки й діти не жили спільно так довго, як сьогодні.

Проте сімей стає все менше. В даний час кожне наступне покоління є на третину меншим, ніж попереднє. Це - протиріччя нашого часу: багате суспільство бідне на дітей. Багато індивідуальних рішень в сумі перетворюються на розвиток, який має далекосяжні наслідки як для якості життя людей, так і для добробуту суспільства.

72. До щасливого життя для переважної більшості чоловіків і жінок відносяться сім'я і діти. Діти прив'язують нас до життя і доставляють

радість. Той, хто зважився на дітей, той вірить в майбутнє і проявляє упевненість і оптимізм. Діти роблять наше життя багатшим. Тому про втрату значення сім'ї не може бути і мови, зовсім навпаки.

73. Рішення на користь шлюбу, дітей і сім'ї - це особисте рішення, яке ми підтримуємо, але держава і суспільство не може наказувати людям, як вони повинні жити.

74. Ми хочемо створити передумови для того, щоб могли здійснитися всі бажання щодо створення сім'ї та народження дітей. Деякі рішення щодо відстрочки створення сім'ї або народження дітей мають суспільні причини, які ми можемо і повинні змінити - саме тому, що ми активно виступаємо за збереження сімейних цінностей. Ми хочемо зміцнити сім'ї і створити структури, що піклуються про сім'ї. Сюди відноситься також підтримка сімей, бажання яких мати дитину може здійснитися лише через звернення до медичної допомоги.

Метою нашої сімейної політики є справедливе обходження з сім'ями; полегшення життя з дітьми і здійснення бажань відносно дітей і сім'ї. Ми виступаємо за міцні сім'ї, в яких діти виростуть сильними особами, здатними на особисту відповідальність і солідарність.

75. Наша політика відносно сімей орієнтується на традиційні цінності і нові реальності. Сім'ї живуть не тільки для себе, вони інтегровані в культурне і соціальне середовище, оточене структурами, які їм допомагають або ж ускладнюють сімейне життя - і які ми повинні формувати.

За суспільство, що проявляє турботу про сім'ї

76. В сім'ї люди пізнають соціальні чесноти, взаємні зобов'язання, довір'я і відповідальність. Тут вони одержують досвід співіснування поколінь. Тут людей приймають незалежно від досягнень і невдач. Сім'ям потрібен клімат, в якому вони можуть розкритися. Сімейні цінності як ми їх знаємо, є початковими для розвитку індивіда і соціальної згуртованості. Зберігати сімейні цінності в цьому значенні і з цих причин є нашим обов'язком.

77. До клімату відносяться також визнання рівних прав статей на розвиток і прагнення молодих чоловіків і жінок розвиватися в сім'ї і в

професії. Сімейні цінності накладають на жінок і чоловіків рівні зобов'язання.

78. Метою нашої сімейної політики є створення умов, за яких якнайбільша кількість людей може ухвалювати рішення на користь життя з дітьми. Йдеться про те, щоб створити справжню свободу вибору, щоб батьки могли вирішувати, чи готові вони поєднувати сім'ю з професією і як зможуть це робити. В сім'ї XXI століття часто обоє батьків піклуватимуться як про економічний фундамент, так і про емоційну якість сім'ї. Саме тому, що любов і увага, взаємна відповідальність і зобов'язання в сім'ї повинні мати майбутнє, ми маємо по-новому осмислити і будувати сім'ю. До сімейних цінностей відносяться відданість і надійність, а також повага до індивідуальності та бажань партнера і дітей розвиватися.

79. Всі, хто дарує дітям життя і іншим чином живуть сімейним життям, заслуговують пошани і визнання за величезну відповідальність, яку вони беруть на себе. Матері і батьки, які виховують дітей поодинці, роблять велику роботу, нерідко зазнаючи особливих труднощів і потребуючи підтримки.

80. Ми поважаємо рішення людей, які реалізують своє життя в інших формах партнерства. Ми усвідомлюємо, що і в таких відносинах живуть цінностями, які є основоположними для нашого суспільства. Це відноситься не тільки до нешлюбних партнерських відносин між жінками і чоловіками. Це відноситься також до одностатевих партнерств. Ми закликаємо до толерантності і виступаємо проти будь-якої форми дискримінації. Проте ми відкидаємо зрівнювання одностатевих пар з браком між чоловіком і жінкою як ядром сім'ї, а також і їх право на усиновлення дітей.

Забезпечення сімей часом

81. Сім'ям потрібен час: батькам для дітей, дітям для батьків - час для уваги і турботи, час для спільної діяльності і індивідуальних інтересів. Ми не хочемо мати суспільство, в якому важливими є тільки економічні інтереси. Тому ми ввели допомогу для батьків. Завдяки цьому більша кількість батьків має можливість інтенсивніше присвятити себе своїй дитині в перший рік її життя без фінансових турбот, не втрачаючи із виду професійні перспективи. На наступному

етапі потрібно турбуватися про поєднання сім'ї і професії з урахуванням догляду за батьками або дідусем і бабусею. Послуги з догляду і послуги з виховання повинні визнаватися рівною мірою як домашня робота.

82. Більш важливим, ніж деякі державні заходи, для сучасних сімей є робочий час, орієнтований на сім'ї, в економіці, на підприємстві і в адміністрації. Багато підприємств вже давно довели, що приділення уваги дітям і сім'ям є можливим і приносить вигоду обом сторонам. Світ праці, що проявляє турботу про сім'ї, робить підприємства, фірми і державні установи привабливими для кращих співробітників і укріплює зв'язок та підвищує їх лояльність. Ми визнаємо досягнення сторін в колективному договорі в цій галузі й закликаємо їх закріпити в колективних договорах принципи і стратегії для кращої збалансованості роботи і життя. Нам потрібні робочі місця, що служать інтересам сім'ї, а не сім'ї, що служать робочим місцям.

83. Поєднувати сім'ю і професію - це задача матерів і батьків. Партнерський розподіл у вихованні відповідає потребі дитини в матері і батькові і може бути ключем до поєднання сім'ї і професії. Чоловіки, які опікуються вихованням своїх дітей, мають користуватися тим же суспільним визнанням, що і матері.

Більше справедливості по відношенню до сім'ї

84. Не в останню чергу сім'ям потрібна фінансова підтримка. Підтримка сімей в нашому розумінні є не якимсь соціальним благодіянням, а справедливою компенсацією за колосальну працю, яку здійснюють сім'ї, і інвестицією в майбутнє суспільства. Вона відкриває можливості вибору, де панують матеріальні обмеження. Тому вона йде на користь дітям і одночасно сприяє посиленню сімейної відповідальності. Передумовою цього є те, що фінансова підтримка сімей стає більш ефективною і більш доступною для сімей. Ми хочемо поєднати всі ці заходи в одній сімейній касі.

85. Особлива роль шлюбу як спільноти відповідальних партнерів і ядра сім'ї має підкреслюватися через податкові заходи. Ми виступаємо за те, щоб були збережені пільги при оподаткуванні подружніх пар і особливо пар, які мають дітей. Сім'ї з дітьми повинні бути поставлені в податковому відношенні в більш вигідні умови, ніж

бездітні. До того ж всі сім'ї з дітьми повинні мати переваги при розділенні доходів. Крім того, слід розробити стимули, щоб батьки були зацікавлені виховувати декількох дітей. Нам потрібно не тільки більше сімей в суспільстві, але і більше дітей в сім'ях. Саме батьки, які наважуються мати трьох або більше дітей, потребують особливої підтримки.

86. Заради своїх дітей батьки йдуть на жертви. Це йде на користь всьому суспільству. Тому батьки в державному пенсійному страхуванні повинні мати у принципі кращі позиції, ніж бездітні застраховані особи. Для цього ми хочемо значно поліпшити облік часу, витраченого на виховання дітей.

Наше майбутнє - діти

87. Дітям потрібні діти, щоб вони могли розвиватися і пізнавати соціальні чесноти. Тому ми маємо намір відповідно до потреб збільшувати кількість дитячих установ для всіх вікових груп, в яких за бажанням батьків за дітьми відбувався б нагляд і які одночасно робили б внесок у виховання та освіту. Для збільшення пропозицій догляду за дітьми ми вітаємо, зокрема, приватні ініціативи і дитячі садки з недержавними засновниками. Ми хочемо зробити в середньостроковому плані можливим відвідування дитячих садків без сплати внесків і зробити обов'язковим їх відвідування в останній рік перед школою; умовою для цього є надійне і стійке фінансування. В середньостроковому плані повинна також існувати правова можливість на місце в дитячих яслах. Сім'ям потрібні розвантаження і підтримуюча соціальна інфраструктура. Для того, щоб сім'ї і діти могли добре розвиватися, необхідна краща взаємодія між батьками і дитячими установами продовженого дня, школами, краще має бути налагоджена робота з важковиховуваними дітьми і підлітками, ніж це відбувається в даний час.

В середньостроковому плані ми хочемо виплачувати гроші по догляду за дітьми для батьків, які доглядають за своїми дітьми в перші три роки життя вдома і не претендують на місце в дитячій установі продовженого дня.

88. Право і обов'язок по вихованню дітей покладаються в першу чергу на батьків. Держава не може і не повинна замінювати виховну

роботу батьків. Але вона повинна мати легко доступні можливості для консультування з питань виховання і надання допомоги в разі необхідності, а також надавати підтримку підліткам і батькам, відвідуючи їх. Крім цього, вона повинна виконувати свій обов'язок щодо захисту дітей. Потрібно рішуче протидіяти насильству проти дітей і їх занедбаності. Добробут дітей в нашій країні є нашою особливою задачею.

89. Діти - це наше майбутнє. Німеччина знову повинна стати країною, в якій життя з дітьми стає легшим і само собою зрозумілим. Це - завдання, яке стосується всіх.

IV. НІМЕЧЧИНА ЯК НАЦІЯ ОСВІТИ ТА КУЛЬТУРИ - ВІДПОВІДІ СУСПІЛЬСТВУ ЗНАНЬ

1. БІЛЬШЕ ОСВІТИ ДЛЯ ВСІХ. ІЗ САМОГО ПОЧАТКУ, ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ

90. Освіта є ключем до індивідуальних життєвих шансів і має першорядне значення для цінностей, які ми зберігаємо - і для цінностей, які збираємося плекати. Тільки краща освіта для максимальної кількості людей гарантуватиме сталий добробут. Вона дозволить впоратися з викликами майбутнього і скористатися можливостями змін.

91. Свобода і гідність людини, багатство і великі можливості для людей починають розкриватися, тільки якщо таланти і здібності молодих людей заохочуються, розвиваються та мають попит. Готовність до досягнень і дієздатність розвиваються краще всього в кліматі допитливості і духу відкривання і поза школою.

92. Соціальне походження людей не повинне бути вирішальним для їх майбутнього. Кар'єрне зростання завдяки освіті є нашою суспільно-політичною метою. Всі повинні бути залучені до суспільних процесів, ніхто не має бути обійдений. Бідність дуже часто починається як бідність освіти. Участь всіх в освіті і професійній підготовці є вимогою справедливості в наданні шансів.

93. Соціальна безпека і суспільна згуртованість вимагають, щоб ми виховували дітей сильними особами, які вірять в свої власні здібності, вчать соціальній шанобливості і здатні на власну відповідальність і солідарність.

94. Завдяки вільній, справедливій і продуктивній освіті ми зможемо передати далі і зберегти ті цінності, на яких будуються добробут і безпека. Освіта має стратегічне значення, оскільки вона повинна передавати наші етичні і економічні цінності.

95. Суспільство знань має відкривати по можливості всі таланти і підтримувати їх із самого початку: добре освічених людей ніколи не може бути достатньо. Якщо люди живуть довше і працюють, то велінням економічного і соціального здорового глузду і обов'язком для кожного є придбання на всіх життєвих етапах нових компетенцій. Навчання протягом усього життя стає найкращим страхуванням від зльотів і падінь у житті. Якщо знання обновляються швидше, ніж це було раніше, а майбутні професії стають все складнішими, то питання оптимальної освіти і підготовки стає соціальним питанням XXI століття.

96. Для того, щоб відповісти на нього, ми орієнтуємося на декілька основних напрямків. Ми прагнемо більшого диференціювання, більшої гнучкості і доступності в системі освіти. Ми виступаємо за підвищення якості та досягнень у всіх галузях. Ми хочемо підняти цінність навчання на практиці і через практику та розширити поняття освіти так, щоб воно відповідало гідним збереження ідеалам, а також новим потребам. Ми виступаємо за освіту із самого початку і протягом всього життя, виходячи з гуманних, соціальних і економічних міркувань. Слід краще, справедливіше і більш економічно інвестувати в освіту і підвищення кваліфікації як дітей, так і дорослих, а не намагатися виправляти помилки шляхом трансфертних платежів або соціальних заходів. Достатньо часто цього не вдається досягти навіть і з

великими грошима. Тому ми орієнтуємося на основне правило: попереджати замість того, щоб потім виправляти.

Освіта з самого початку

97. Діти й молоді люди дуже креативні та товариські, якщо їм запропонувати відповідне оточення. Тому ми хочемо зміцнювати сім'ї, а також створювати нові і цікаві освітні можливості для дітей. Необхідно забезпечити сильніший зв'язок між освітою в дитячому віці та шкільною освітою. Розділення освіти і догляду за дітьми ми вважаємо штучним і таким, що не відповідає духу часу. Діти повинні з самого початку мати цікаве оточення, в якому вони могли б через гру вивчати і відкривати світ. Дитячі майданчики і групи продовженого дня також є освітніми установами. Тому ми хочемо створити умови для того, щоб розвивати індивідуально дітей у віці від трьох до десяти років відповідно до їх здібностей і нахилів. Ми виступаємо за подальше підвищення кваліфікації фахівців, за збільшення можливостей зробити кар'єру.

98. Різноманітна диференційована шкільна система добре себе зарекомендувала і мала успішний розвиток. Ми відкидаємо концепцію єдиної школи. Навпаки: наш девіз полягає в тому, що за закінченням одного ступеню освіти має слідувати інший етап. Повинні бути створені правильні рамкові умови, щоб школи постійно поліпшувалися і відповідали потребам школярів. Кожний учень щось уміє і заслужив школу, яка зуміє посилити його сильні сторони. Ми чекаємо, що в подібних умовах школа не покаже поганих результатів.

99. Для забезпечення конкуренції серед шкіл за кращу освіту ми виступаємо за нові шляхи. Ми виступаємо за обов'язкові національні стандарти і ефективну, видиму для громадськості систему оцінювання, а також за більшу свободу й власну відповідальність шкіл, щоб вони могли знайти свій шлях для підвищення якості викладання. Ми повинні визначити новий напрямок щодо розвитку емпіричних досліджень у освіті та проведення постійної звітності щодо цього. Прийняті освітні стандарти повинні послідовно втілюватися в усіх шістнадцяти федеральних землях. Співпраця між землями повинна уможливити певну однаковість всіх випускних іспитів і тим самим мобільність молоді. Ми не відмовляємося від державної відповідальності за шкільну систему і освіту, недержавні освітні

установи є непорушною складовою частиною цієї системи освіти.

100. Прояв більшої власної відповідальності - це якнайкращий шлях до того, щоб відповідати цій задачі, а школи зробити здатними виконати своє замовлення в повному об'ємі. Вчителі роблять надзвичайно важливий внесок у розвиток нашого суспільства. Їх підготовка є ключем до виховного потенціалу школи. Разом з диференційованою і доброю спеціальною підготовкою в центрі уваги повинна стояти педагогічна практика. Підвищення кваліфікації та перепідготовка повинні регулярно доповнювати і оновлювати отримані компетенції. Якість шкільної освіти передбачає достатню кількість добрих вчителів-професіоналів. І вони також мають бути зацікавлені в успішній роботі.

101. Завдання школи і вчителів виходить далеко за межі простої передачі знань. Молодим людям потрібні також цінності і соціальні чесноти, щоб успішно будувати своє життя. Знову і знову необхідно навчати учнів шанувати демократію та правову державу. Політична освіта – це невід'ємна частина навчання, слід підтримувати обмін школярами і підлітками в Європі. Естетичне і релігійне виховання необхідні для цілісного розвитку особи. ХДС виступає за те, щоб конфесійне викладання релігії у всіх землях відносилось до обов'язкових предметів. Поруч із викладанням євангельської і католицької релігій при потребі повинне бути запропоновано викладання інших релігій німецькою мовою викладачами, які отримали свою підготовку в Німеччині, і при державному нагляді за школами.

102. Освіта починається не зі школи, і вона не закінчується нею. Сам етап отримання шкільної освіти і професійної підготовки в молодості повинен стати коротшим, починатися раніше і закінчуватися раніше, а згодом знов і знов доповнюватися етапами освіти протягом всього подальшого життя. Здатність вчитися все життя повинна бути закладена на початку життя, в школі і повинна підтримуватися на всіх етапах життя та доповнюватися якісним і раціональним підвищенням кваліфікації. Сюди відноситься також відповідальність підприємств за запропоновані молодим людям місця для навчання і можливість співробітників підвищувати кваліфікацію і удосконалюватися.

Різноманітність, диференціація та гнучкість

103. До сильних сторін нашої освіти відноситься різноманіття учбових концепцій і шляхів навчання. Ми визнаємо себе прихильниками диференційованої школи, що відповідає здібностям, школи, яка відкриває можливості для отримання освіти, що орієнтується як на практику, так і на теорію. При цьому максимально можливими і гнучкими повинні залишатися різні шляхи. Вищі досягнення мають велике значення для майбутнього нашої країни. Особливо обдарованих дітей потрібно відповідним чином заохочувати.

104. ХДС виступає за розширення шкіл продовженого дня із залученням різних спілок і співробітників, які працюють на громадських засадах. Ми пов'язуємо з цим очікування, що школи продовженого дня пропонують структурований в педагогічному відношенні денний ритм, який включає звичайні шкільні предмети, а також виховання здорового способу життя і спорт, естетичні та художні види діяльності і передачу соціальних компетенцій.

105. Слабі в навчанні діти та люди з обмеженими можливостями потребують підтримки й допомоги з урахуванням їх індивідуальних потреб. Природне співіснування людей з обмеженими можливостями і людей, не обмежених в можливостях, їх сильних сторін і їх слабкостей слід доносити до дітей вже достатньо рано, щоб у них не виникали певні бар'єри – ні в думках, ні в поведінці.

Якість і досягнення

106. Ми хочемо, щоб якість і успіх були основними критеріями для всієї освіти. В принципі «Вимагати і заохочувати» ми бачимо загальну основу педагогічної і освітньої діяльності. Сенс і мета всіх зусиль - це розвивати у молодих людей їх сильні сторони, підтримувати їх віру в себе і свої здібності, підштовхувати їх знову і знову до отримання позитивного досвіду.

Ці принципи і норми поведінки в нашому розумінні діють для всіх, якою б великою не була різниця в їх талантах, походженні або здібностях. Той, хто вимагає Чогось від інших або довіряє їм щось робити, діє соціально.

107. Тому ми виступаємо за більший обсяг освіти та кращу освіту для всіх. Окрім цього, ми хочемо якомога більше школярів і школярок зробити здібними до великих досягнень. Обов'язкове визначення шкільної програми та змістовного наповнення й компетенцій, які можна перевірити, роблять вирішальний внесок у цю справу.

108. Освіта для всіх, соціальна прозорість і вищі досягнення можливі тільки з мовною компетенцією. Мова є ключем до освіти і професійної підготовки, для інтеграції в професію і в суспільство. Зараз зростає частка дітей, зокрема з сімей іммігрантів, які мають недостатні знання німецької мови. Для того, щоб всі діти з першого дня в школі могли спілкуватися одне з одним і брати рівну участь в освіті і підготовці, нам потрібні цілеспрямована мовна підготовка в дитячому садку, обов'язкові мовні тести перед зарахуванням до школи, при виявленні недоліків інтенсивна підтримка і мовні програми. При цьому потрібно інтенсивно залучати батьків. Одночасно слід визнати і цілеспрямовано розвивати багатомовність і міжкультурну компетенцію цих дітей. Для всіх школярів діє правило: з першого класу вони повинні разом з німецькою мовою відповідно до свого віку вивчати як мінімум одну іноземну мову.

109. Якість вищої освіти і, таким чином, також кваліфікація випускників вищої школи і науковців-дослідників має вирішальне значення в суспільстві знань. Ми хочемо забезпечити високу кваліфікацію спеціалістів і продовжувати розвивати позицію Німеччини як міжнародної кузні талантів. Для досягнення цієї мети слід запровадити диференційовану систему університетів, педагогічних інститутів, музичних і художніх інститутів, технічних вузів, професійних академій, а також приватних вищих навчальних закладів. Кожний тип інституту слід підтримувати в його розвитку. Для того, щоб державна вища школа могла відповідати своїм завданням, необхідно забезпечувати її відповідно з державного бюджету. За рахунок соціально адаптованих внесків за освіту вищі навчальні заклади повинні уміти цілеспрямовано покращувати свої пропозиції щодо навчання, розробляючи свої особливі учбові профілі.

Необхідно заохочувати студентів до розвитку своїх сильних сторін, будь то навчальні курси, що орієнтуються на практичну діяльність, або наукова підготовка і дослідження. Зміна типів вищих навчальних закладів має бути можливою при відповідній кваліфікації. Посилення

міжнародного студентського обміну сприяє отриманню кваліфікації, яка пізніше піде на користь такому місцю розташування об'єктів економіки, як Німеччина. Цьому сприяє також краще поєднання навчання, наукової кар'єри і сім'ї. Передумовою цього також є розбудова системи стипендій.

110. Єдність наукових досліджень і навчання залишається важливою умовою для успіху німецької вищої школи. Для того, щоб вона могла продовжувати цей шлях, потрібно підтримувати дослідження в університетах і надалі посилювати конкуренцію між вищими навчальними закладами. Ми виступаємо за більшу свободу для вищих навчальних закладів, більшу відповідальність та меншу кількість завдань, поставлених державою. Ми звільнимо наукові дослідження в Німеччині від бюрократичних кайданів.

Практичні знання і уміння

111. Ми виступаємо за розумну рівновагу між теорію та практикою. Практичним професіям в майбутньому буде потрібно більше теоретичних знань, ніж це було раніше. В багатьох академічних професіях перевагою є більш раннє і активне звернення до практики. Ми хочемо підвищити цінність навчання на практиці і через практику. Професійні академії і фахові вищі школи є успішними тому, що в них особливо добре вийшло це поєднання теорії і практики, професійних та академічних навичок.

112. Для професійної освіти в Німеччині дуальна система освіти є моделлю поєднання теорії і практики. Це - перевага Німеччини в міжнародній конкуренції та її плюс у боротьбі з безробіттям молоді. Підприємства та школи несуть в цій системі освіти спільну відповідальність. Вона стає основою кар'єрного зростання і професійного навчання протягом усього життя. При цьому потрібно також, проводячи професійну орієнтацію дівчат і хлопців, викликати в них потяг до урізноманітнення шляхів і можливостей отримання освіти.

Деякі молоді люди не в змозі успішно отримати стандартну професійну освіту без проблем. Сьогодні часто говориться про те, чого вони не можуть, замість того, щоб говорити про те, що вони можуть. Для нас діє правило: кожен уміє щось робити. Тому підліткам,

більш слабким у своїх досягненнях, потрібні додаткові шанси для отримання кваліфікації, яка може бути використана на ринку праці. Будь-яке входження в процес отримання професійної освіти є кращим, ніж відсутність освіти взагалі.

Для цього нам потрібні гнучкі шляхи в дуальній системі освіти. Цьому служать передусім кваліфікована поетапна підготовка, а також освітні модулі, а не відірвані від життя стандартні навчальні структури. Разом з цим слід посилити співпрацю всіх учасників, зокрема між загальноосвітніми школами і установами професійної освіти. Дуальна система освіти в школі і на підприємстві повинна стати також більш привабливою завдяки тому, що буде поліпшено можливості переходу і заліку для вступу випускників професійних закладів до навчання у вищій школі.

113. Молоді люди розкривають свій творчий потенціал, якщо вони вже на початку свого професійного життя відчувають себе потрібними. Тому рамкові умови повинні бути сформовані так, щоб приватні і державні працедавці були готові більшою мірою, ніж дотепер, запропонувати їм місця для професійного навчання. При цьому ми робимо ставку на добровільність, усвідомлення відповідальності і цілеспрямовані стимули замість державного примусу.

114. До вимог світу праці відноситься мобільність. Тому нам потрібен європейський освітній простір, в якому професійна підготовка та дипломи про освіту є однаковими і взаємно визнаються.

Освіта в цілісному вигляді

115. В системі освіти ми багато в чому зобов'язані тому, що отримали у спадок. Освіта - це стимулювання всіх сил людини, які мають допомогти їй розкритися і перетворитися на індивідуальність. Ми збережемо освіту, оновлюючи її. Саме в неозорій, але багатій на шанси час загальна освіта набуває нового значення. І ми хочемо зберегти знання живим, тому що ідеї і ідеали мають свою власну цінність. Одночасно ми посилюємо в наших школах економічну, природничу і математичну освіту.

Політика в галузі освіти та досліджень, горизонти якої визначаються

лише практичним застосуванням, буде реалізована, лише якщо буде забезпечено участь усіх в цьому процесі та якщо всі визнаватимуть її як цінність.

2. ДОПИТЛИВА НІМЕЧЧИНА: ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДОБРОБУТ І РОЗВИТОК

116. Наука і дослідження є вирішальною для матеріального і нематеріального добробуту суспільства, вони сприяють подоланню викликів зростаючої кількості населення нашого світу. Вони є істотними для прогресу в медицині, забезпечення продуктами харчування, безпеки, комунікації, екологічної мобільності та енергопостачання. Суспільні науки надають, окрім того, незамінні знання, що допомагають орієнтуватися в світі, який швидко змінюється.

Велика кількість ідей і креативність людства є важливими перевагами Німеччини в глобальній конкуренції. Тільки завдяки духу першовідкривачів і багатству винаходів ми можемо дати переконливі відповіді на питання щодо того, як ми збираємося жити завтра. Нові ідеї для майбутнього добробуту вимагають, з одного боку, підвищення значущості досліджень в суспільній свідомості, а з другого боку вони мають знаходити реалізацію як продукт на ринку Німеччини. Будучи найбільшою національною економікою в Європі, Німеччина повинна відігравати провідну роль в наукових дослідженнях і розвитку ключових технологій XXI століття, щоб зберегти і продовжувати укріплювати свою міжнародну конкурентоспроможність.

117. ХДС сповідує свободу науки і наукових досліджень. Шанси і ризики дослідження повинні бути добре зважені. Свобода досліджень знаходить свої межі там, де порушується недоторканна гідність людини або виникає загроза творінню.

118. Німеччина займає провідні позиції в світі в багатьох галузях наукових досліджень, які потребують розбудови. Саме фундаментальні дослідження, які в першу чергу служать пізнанню і лише опосередковано йдуть на користь економіки, вимагають державної підтримки. Дослідження в вищій школі мають особливе право на підтримку дослідницької роботи, адже тут готується велика частина молодих учених.

119. Нові ідеї забезпечать майбутній добробут і розвиток, якщо основоположні знання знаходитимуть більш активне конкретне застосування, зокрема, в виробництві ринкових продуктів і в наданні послуг. Дослідження, орієнтовані на майбутнє, вимагають мережевого поєднання та стратегічних об'єднань фундаментальних і прикладних досліджень, вищих учбових закладів, науково-дослідних установ і економіки. Інноваційні досягнення в більшості випадків вже не є геніальними винаходами одинаків. Національні кордони зникають завдяки міжнародній дослідницькій співпраці і спільним підприємствам. Тому ми повинні сильніше об'єднувати наші зусилля на всіх рівнях.

120. До сучасних наукових досліджень відноситься мислення, що виходить за межі однієї спеціальності. Проблеми і виклики нашого часу все більшою мірою вимагають міждисциплінарних підходів. Рішення, орієнтовані на майбутнє, часто виникають в міждисциплінарних проектах. ХДС чекає готовності до взаємодії всіх дисциплін, суспільних, соціальних природних і інженерних наук.

121. Наука, економіка і держава несуть спільну відповідальність за інновації і за майбутнє Німеччини як місця розташування технологій і наукових досліджень. Витрати на наукові дослідження і розвиток до 2015 року повинні збільшитися до чотирьох відсотків валового внутрішнього продукту. Для цього необхідні відповідні зусилля підприємств, федерації і земель в Німеччини. Фінансова політика повинна при цьому розумітися як двигун інновацій і створювати за допомогою податкового стимулювання рамкові умови для додаткових інвестицій. Вони утворюють важливу передумову для збільшення інноваційної діяльності в Німеччині.

122. Трансферт результатів наукових досліджень в економіку відбувається передусім через інноваційні мережі. Взаємний обмін між ученими, підприємцями і інвесторами повинен бути розширений і укріплений як живий елемент нашої системи наукових досліджень. Виділення з вищих учбових закладів і створення таким чином нових підприємств, що базуються на знаннях і технологіях, а також розміщення могутніх по своїх інноваціях підприємств, частково з-за кордону, повинне заохочуватися і підтримуватися. Зокрема, на підприємствах з високими технологіями шлях від результату наукових

досліджень до створення ринкового продукту особливо важкий і потребує цілеспрямованого стимулювання.

123. Зокрема, середнє підприємництво, яке визначає економіку Німеччини і створює більшість робочих місць в нашій країні, часто не має у своєму розпорядженні власні науково-дослідні структури. Зміцнення його науково-дослідницького та інноваційного потенціалу є особливо важливим. Для цього необхідні прозорий, легко доступний інструментарій, заохочення і, перш за все, кооперація в області наукових досліджень. Регіональні гравці в галузі економіки, науки та політики повинні знаходити підтримку з боку федерації і земель в справі знаходження інноваційних потенціалів та їх розширення. Так само слід і надалі посилено залучати середні підприємства до програм європейської підтримки наукових досліджень.

124. Для реалізації інноваційних проєктів дослідники не повинні зіштовхуватися з зайвими бюрократичними перепонами. Науковим дослідженням потрібні гнучкі організаційні форми, вони мусять мати більше можливостей для експериментів при формуванні науково-дослідницьких інститутів. Свобода і власна відповідальність, блискуча якість і конкуренція, а також високий рівень підготовки є провідними напрямками ХДС.

3. КУЛЬТУРА: ПРОЯВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ І ВІДВЕРТОСТІ СВІТУ

125. Німеччина є європейською нацією культури, що була сформована передусім на основі християнсько-іудейських традицій і Просвітництва. Мистецтво і культура формують не тільки ідентичність індивіда, але і ідентичність всієї нашої нації. Ми хочемо зберегти багату культурну спадщину нашої країни, яка сформувалася завдяки різноманіттю своїх земель і регіонів.

126. Культурне різноманіття складає життєздатність нашого суспільства, сприяє якості життя в Німеччині і заохочує готовність зважитися на нове. Нашим культурним ідеалом є Німеччина, відкрита всьому світу, яка на основі своїх традицій відкрита для інших культур. Культурна життєва сила і привабливість Німеччини ґрунтуються й по сьогодні на обміні з іншими народами і культурами.

127. Ми сповідаємо свободу мистецтва. Держава і політика не відповідають за мистецтво, його форми виразу або зміст, а, мабуть, тільки за умови, в яких мистецтво і культура можуть процвітати. Мистецтво - це особлива форма полеміки з дійсністю. Воно живе цікавістю і ризиком. Посилення креативного потенціалу є вирішальним і для конкурентоспроможності Німеччини. Економіка в галузі культури є важливим чинником у справі розташування об'єктів економіки у країні. ХДС визнає себе прихильником підтримки мистецтва і культури як важливого державного завдання для федерації, земель і комун. Це стосується і збереження культурної спадщини, і підтримки сучасного мистецтва. Сюди відносяться високі художні досягнення, а також і масова культура, як традиційні можливості самовиразу, що передаються з покоління в покоління, так і популярні напрямки, так само як і внесок переміщених осіб, пізніх переселенців і іммігрантів. Підтримка культури - це не дотації, а невід'ємні інвестиції в майбутнє нашого суспільства.

128. Разом з державною відповідальністю незамінною є громадська активність в підтримці культури. Ми хочемо продовжувати удосконалення рамкових умов для приватної підтримки культури через фундації, меценатство і спонсорство.

129. Жива пам'ять є частиною нашої культури і охоплює всю німецьку історію зі всіма зльотами і падіннями.

В пам'яті Федеративної Республіки Німеччина залишився досвід часів націонал-соціалізму, зокрема - холокост.

Особливе місце займає також переосмислення диктатури СЕПН. Видатне значення надається мирній революції 1989 р. і возз'єднанню. Історія комунізму в НДР - це не тільки східнонімецька подія, а - як і історія націонал-соціалізму - частина німецької національної історії, а також і європейської історії.

Це відноситься також до долі вигнаних з батьківщини переселенців. Пам'ять про жертви вигнання і їх культурна спадщина відносяться до спогадів всього народу. Так само ми ніколи не забудемо чудові досягнення в відновленні і інтеграцію переселенців і біженців після Другої світової війни.

Належна гідна пам'ять про визвольні рухи і рух опору, про внесок в справу миру і примирення і про успіхи в економічному і політичному будівництві є невід'ємною не тільки для чесного обходження зі своєю власною історією, вона є також конститутивною для саморозуміння нації і формування її демократичної традиції. Сюди, зокрема, відноситься заперечення будь-якої форми тоталітарних і диктаторських систем.

Перш за все, освіта і наука, література і мистецтво покликані сприяти усвідомленню та опрацюванню всієї німецької історії.

130. Без культури не виникає освіта, без освіти не зростає ніяка культура. Культурна освіта необхідна, щоб допомогти індивіду розкрити свою особу і брати участь в розбудові демократії і суспільства. Культурне вимірювання є істотною передумовою для передачі орієнтирів і знань. Зокрема, молодих людей потрібно своєчасно залучати до мистецтва і культури. Тільки так в майбутньому зможуть знову зростати попит і пропозиція щодо мистецьких професій і культурних установ. Культурна освіта повинна починатися в сім'ї і не може закінчуватися в школі. Для ХДС культурна освіта є невід'ємною складовою частиною освітньої системи, за яку відповідає і яку підтримує держава.

131. Німецька мова - це більше, ніж засіб комунікації. Вона є суттєвою ознакою культури нашої країни і узами, що пов'язують суспільство. Тому перед нами стоїть особлива відповідальність за дбайливе й обережне обходження з німецькою мовою.

132. Проведення культурної та освітньої політики за кордоном стоїть на службі німецької мови і культури і повинне підтримувати діалог культур у світі, як це робиться з демократією і правами людини. Робота зарубіжних шкіл і наукових установ, а також культурних посередницьких організацій для створення автентичного образу нашої країни за рубіжем повинна бути посилена. Зовнішня культурна політика сприяє авторитету Німеччини в світі і співпраці Німеччини з її міжнародними партнерами і в економічній сфері.

133. Вільні засоби масової інформації є істотним елементом нашого демократичного порядку, культурним благом, гідним особливого захисту і значним економічним чинником з великою відповідальністю.

В світі ЗМІ, що швидко змінюється, на першому місці стоїть забезпечення різноманіття і якості змісту ЗМІ, а також міжнародна конкурентоспроможність німецьких мас-медіа. На користь незалежності засобів масової інформації, як і політики, ми відкидаємо безпосередню та опосередковану фінансову участь політичних партій в засобах масової інформації та на медіа-підприємствах.

До різноманіття існуючих засобів масової інформації відноситься також подвійна система публічно-правового і приватного радіо й телебачення, що добре зарекомендувала себе. Комунікаційна політика повинна турбуватися про існування чесної конкуренції, яка надасть обом системам відповідні шанси на розвиток. Публічно-правове радіомовлення повинне, перш за все, гарантувати забезпечення населення освітою, культурою і інформацією. Тому воно одночасно підтримує культуру і творить культуру. Так само йому відводиться особлива відповідальність за інтеграцію і представництво людей з міграційних прошарків з реаліями їх життя.

134. ЗМІ та журналісти несуть з урахуванням їх особливих можливостей здійснювати вплив максимальну відповідальність за суспільне і культурне життя, а також за політичну освіту. Залучення засобів масової інформації для допомоги в орієнтації відноситься до виховних завдань, які переймають на себе сім'ї, дитячі садки та школи. ЗМІ несуть відповідальність перш за все за молодь. Захист молоді повинен розвиватися і далі, тобто для інших вікових груп, його масштаби повинні визначатися більш точно, а порушення відчутно каратися.

V. ОНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

135. Глобалізація - це створене людьми явище, на яке ми можемо впливати і яке ми можемо формувати. Якщо ми хочемо, щоб наша політика була розумною в економічних відносинах і соціально справедливою, то глобалізація не повинна стати кінцем соціальної держави і соціальної ринкової економіки. Більш того, вона може стати початком її визнання в усьому світі. Нова економічна політика повинна закріпити стандарти соціальної ринкової економіки в міжнародних масштабах. Тим самим соціальна ринкова економіка досягне нових вимірів.

136. Для ХДС формування глобалізації ґрунтується на досягненні міжнародного розуміння умов гуманного і більш справедливого порядку для світу. Метою останнього є ситуація, в якій всі люди можуть виграти в результаті глобалізації, знаходячи більше свободи і добробуту. Вона повинна дбати про те, щоб знайдена

економічна свобода служила людині.

137. Соціальна ринкова економіка для ХДС є успішною моделлю, яка дозволить нам і в майбутньому жити в свободі, добробуті і безпеці. ХДС визнає себе прихильником цієї економічної і суспільної моделі, що є відповіддю на виклики глобалізованого світу.

138. ХДС є партією соціальної ринкової економіки. В післявоєнний час він разом з Людвігом Ерхардом всупереч великому опору започаткував введення соціальної ринкової економіки і зробив завдяки ній успішною Федеративну Республіку Німеччина. ХДС відхиляє соціалістичні і інші форми колективізму. Це відноситься також до дикого капіталізму, який робить ставку тільки на ринок і сам по собі не знаходить ніяких рішень для соціальних питань нашого часу. Соціальна ринкова економіка залишається нашим зразком також і в об'єднаній Німеччині, і в століття глобалізації.

1. ПРИНЦИПИ ПОРЯДКУ ДЛЯ ДОБРОБУТУ, УЧАСТІ ТА БЕЗПЕКИ

139. Соціальна ринкова економіка виходить з окремої людини як творіння Божого, чия гідність є недоторканною. Вона є порядком, в якому свобода, солідарність і справедливість стимулюють і доповнюють одне одного.

140. Соціальна ринкова економіка - це більше, ніж економічна система. Вона є моделлю суспільства. Вона піклується про рамкові умови, в яких можуть розкриватися творчі сили індивідів. Таким чином, соціальна ринкова економіка є економічно-соціальним порядком вільної демократії. Адже нею рухає той самий імпульс, що і державною конституцією: для неї головне - охорона гідності і свободи людини від зловживань держави і від свавілля оточення. Так вона значно сприяє внутрішній стабільності спільноти.

141. Соціальна ринкова економіка черпає свою силу з того, що свобода і відповідальність, конкуренція і солідарність утворюють єдність і підтримують одне одного. Вона є нероздільним поєднанням вільного економічного і солідарного соціального ладу. Соціальна ринкова економіка є соціальною, тому що вона надає людям можливість жити в відповідності зі своїм призначенням до самостійності і самій піклуватися про себе і про своїх ближніх. Вона є

соціальною, тому що вона веде сили індивіда до суспільній взаємодії. Вона є соціальною, тому що вона робить економічно можливою солідарність, на якій ґрунтуються наші організовані державою системи соціального захисту. Соціальна ринкова економіка робить можливим для всіх шанс на добробут і безпеку. Соціальна ринкова економіка означає причетність також для тих, хто не може власними силами забезпечити відповідний життєвий рівень. У такий спосіб вона забезпечує соціальну справедливість.

142. Соціальна ринкова економіка об'єднує прагнення до успіхів і солідарність. Інститути солідарності не повинні паралізувати прагнення індивіда трудитися. Досягнення є суттєвою основою для забезпечення добробуту. На цій основі може бути забезпечений соціальний мир.

143. Соціальна ринкова економіка - це порядок конкуренції. Політика в соціальній ринковій економіці є політикою порядку. Соціальна ринкова економіка відкриває підприємствам свободу простору, заохочує до успіху, створює для населення широку пропозицію товарів і послуг. Вона дозволяє кожному діяти на ринку під власну відповідальність. Вона виходить з наявності дієздатної держави, яка забезпечує умови для конкуренції. Сюди відносяться свобода займатися підприємництвом і свобода контрактів, захист від ринкових бар'єрів і захист від зловживань з боку підприємств і можливість прозорості ринку. В соціальній ринковій економіці захист власності є умовою того, що вона бути корисною для співтовариства і тим самим відповідати своєму соціальному обов'язку.

144. Підприємці і керівники підприємств зі своєю креативністю і готовністю до досягнень являють собою фундамент соціальної ринкової економіки. Для успіху нашої країни важливо, щоб жінки і чоловіки були готові засновувати підприємства і брати на себе ризики. Все суспільство має вигоду від підприємств, які працюють продуктивно і мають прибуток. Прагнення до прибутку служить забезпеченню і продовженню розвитку підприємства і тим самим також виконанню суспільних задач. ХДС визнає себе прихильником вільного підприємництва з соціальною відповідальністю. Підприємці і керівники підприємств створюють надійні в майбутньому робочі місця і своєю репутацією та культурною ідентичністю формують також імідж Німеччини в світі. Для успішної діяльності підприємцям потрібні

вільний простір, а також відповідні рамкові умови і стимули. При цьому розвиток підприємства повинен відображатися на фінансовій ситуації підприємства або керівника підприємства.

145. Той, хто діє як підприємець, бере на себе відповідальність. Це відноситься до ділових і суспільних відносин, до навколишнього середовища і майбутніх поколінь і вже зовсім безпосередньо до співробітників і їх сімей. Сюди відноситься також необхідність підтримки рівності чоловіка і жінки на всіх рівнях аж до найвищих керівних позицій, а також врахування принципу рівної плати за рівну і рівноцінну працю. Далекоглядні підприємства знають, що це є в їх власних інтересах. Зразком соціальної ринкової економіки є відповідальний власник-підприємець. Наймані менеджери в Німеччині повинні також мати високу відповідальність.

146. Соціальне партнерство, тарифна автономія та участь у ухваленні рішень у формі участі в управлінні підприємством і ухваленні виробничих рішень складають основу нашого економічного і соціального порядку і є виразом соціальної етики християнських церков. Наше розуміння гідності трудящої людини вимагає її участі в рішеннях, які визначають умови її робочого світу.

147. Наймані працівники, так само, як і підприємці, своєю працею, своєю працездатністю і своєю готовністю трудитися значно сприяють успіху своїх підприємств, народного господарства в цілому і тим самим добробуту і розвитку нашої країни. Таким чином, вони вносять одночасно значний внесок в забезпечення свого існування і існування своїх рідних.

Для досягнення успіху підприємствам потрібні добре освічені, креативні і зацікавлені співробітники. Найманим працівникам потрібні можливості для участі, відповідальність і свобода дій, щоб зуміти широко і успішно розкрити свої здібності. Освіта і підвищення кваліфікації гарантують їм можливості зайнятості і працездатності. Одночасно наймані працівники мають потребу для планування власного життя гарантій, що закріплені в трудовому і соціальному праві. Вони мають право на відповідну участь в суспільному добробуті.

148. Для подальшого розвитку підприємства і забезпечення

зайнятості в Німеччині може виявитися необхідним перенесення робочих місць за рубіж. Але ми чекаємо від підприємців, що вони ухвалюватимуть такі рішення відповідально і з урахуванням соціальних і суспільних наслідків і виступатимуть за Німеччину як місце розташування своїх підприємств.

2. СОЦІАЛЬНА РИНКОВА ЕКОНОМІКА В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

149. Не за допомогою ізоляції і регулювань, а тільки завдяки більшій свободі і конкуренції ми зможемо зберегти міць соціальної ринкової економіки. Наскільки дорожчими ми є в міжнародному порівнянні, настільки ж кращими ми повинні бути. Нам у динамічному світі потрібна допитлива, інноваційна і креативна Німеччина. Економічний успіх залежить сьогодні більше, ніж будь-коли від технології, талантів і толерантності. Тільки відкрите і різностороннє суспільство створює креативне середовище, в якому народжуються ідеї і добробут забезпечується завдяки новаціям.

150. ХДС, будучи народною партією, враховує у формуванні глобалізації в рівній мірі інтереси як підприємців, так і найманих працівників, як творців досягнення, так і користувачів досягненнями, як міські, так і сільські регіони. На основі нашого фундаменту християнських цінностей ми виступаємо за те, щоб люди в менш розвинутих регіонах світу також отримали кращі перспективи, навіть якщо це для нас в Німеччині означатиме більшу економічну конкуренцію. Нашою метою є більша справедливість в можливостях - як у національних, так і в міжнародних. Ми хочемо використовувати наш вплив у світі. В боротьбі проти бідності, голоду, епідемій, неписьменності, корупції, порушень прав людини, дискримінації і військових конфліктів ми вважаємо, що міжнародне і зростаюче переплетіння торгівлі та поступальне відкриття ринків є важливою рушійною силою.

151. Економічне і ціннісне співтовариство Європейського Союзу є успішною моделлю того, що відкриття ринку і конкуренція при одночасному збереженні національної ідентичності і з урахуванням правових, соціальних і екологічних стандартів можуть функціонувати на благо всіх. Одночасно Європа в порівнянні з іншими центрами влади і економіки світу є сильною фігурою в справі провадження рамок справедливого порядку для глобальної економіки. Ми хочемо

укріпити ЄС для здійснення цього важливого завдання майбутнього.

152. Ми виступаємо за те, щоб поліпшити дієздатність, силу, прозорість і ефективність існуючих міжнародних організацій. Вони є відповідним засобом, щоб форсувати формування вільного і гуманного ладу в світі. Економічно сильні держави повинні відчувати свою відповідальність, щоб допомогти краще проявитися інтересам економічно слабких держав. ХДС хоче використовувати існуючі інститути співтовариства народів для упровадження прав людини у всьому світі і непорушних екологічних і соціальних мінімальних стандартів. Не можна терпіти дитячу працю і експлуатацію найманих працівників.

153. ХДС з давніх пір виступає за політику, яка покладається на позитивну силу формування вільних ринків і чесну конкуренцію. Багатостороння вільна торгівля є для нас вирішальною передумовою для глобального розвитку економіки і справедливості. Відкриття ринків торгівлі і капіталу, а також міжнародна конкуренція повинні відбуватися в чесних умовах. Ці чесні умови конкуренції сьогодні ще не є реальністю. Тому ми повинні виступати за те, щоб здійснювалися визнані в міжнародному плані стандарти. Існуючі перешкоди в торгівлі повинні послідовно скасовуватися.

154. Ринок не завжди може сам по собі перешкоджати утворенню монополій і картелів. Для того, щоб перешкодити міжнародним - як приватним, так і державним - гравцям в нестримному зростанні влади, необхідно захищати свободу міжнародних ринків. Це вимагає узгоджених в міжнародних масштабах правил конкуренції.

155. Наші економічні і політичні переконання все більше стикаються з діями держав, які шляхом активного втручання намагаються проводити свої національні економічні та стратегічні цілі. Ми хочемо переконати ці держави в необхідності вільної і чесної конкуренції і зміцнити рамки міжнародного порядку. Але доки домінують спотворені умови конкуренції і для наших національних інтересів в сферах центрального стратегічного значення існує загроза, законним може бути здійснення цих інтересів за допомогою власної державної діяльності. Проте у разі сумніву перевагу при цьому має свобода ринку.

156. Чітко визначені права інтелектуальної власності є основою для довгострокової участі в наукових дослідженнях і розвитку і, таким чином, найважливішою умовою для нашого економічного успіху. У всьому світі права власності на патенти і ідеї по-різному нехтуються. Саме для Німеччини, як місця розташування новацій, центральним питанням є розробка, здійснення і зміцнення у Світовій Організації Торгівлі обов'язкових і прийнятних правил для захисту інтелектуальної власності.

157. Діючі на світовому рівні підприємства можуть все більше ухилятися від національного законодавства. Оскільки формування ринків ніколи не може бути досконалим, а завеликі регулювання ведуть до економічних негараздів, ми робимо ставку на підприємства, що усвідомлюють власну відповідальність. Тому слід підтримати добровільні зобов'язання як „Global Compact” Організації Об'єднаних Націй або керівні принципи ОЕСР для багатонаціональних підприємств.

158. Глобальний фінансовий ринок сприяє підвищенню добробуту в світі і робить можливим економічний підйом в порогових країнах через надання інвестицій. Відкриті ринки і вільні конкуренти гарантують привабливість і ліквідність німецького ринку капіталу. Фондації у пошуках можливостей інвестування, як фондації приватних інвестицій (Private-Equity-Fonds), можуть і в Німеччині сприяти тому, щоб зробити підприємства більш конкурентноздатними і здібними до інновацій. В усякому разі, фінансові кошти окремих приватних інвестиційних груп іноді у багато разів перевищують ринковий потенціал підприємств і великих банків. Тому ми збираємося використовувати існуючі міжнародні організації, щоб поклопотатися про надійні рамки порядку і більшу прозорість у торгових центрах і фінансових ринках у всьому світі.

159. Споживачі на основі міжнародної конкуренції більш вигідних цін і більш різноманітних продуктів є, з одного боку, користувачами, а з іншого - учасниками глобалізації. Своїми рішеннями про покупку і інвестування вони постійно впливають на ринковий успіх окремих продуктів і виробників. Багато зарубіжних товарів, що пропонуються в Німеччині, виробляються не в таких соціальних, правових і екологічних умовах, як продукти з Німеччини. Ми хочемо поліпшити основу ухвалення рішення для споживача, що усвідомлює свою

відповідальність, і сприяти прозорості шляхом упровадження міжнародних надійних знаків якості.

3. ЕКОНОМІКА ТА ПРАЦЯ

160. Багато людей втратили в останні десятиріччя віру в соціальну ринкову економіку. Склалося враження, що вона не може розв'язати центральні економічні і суспільні проблеми - передусім високе безробіття. Але не соціальна ринкова економіка заважає розв'язанню цих проблем, а неодноразове порушення її основних принципів. В результаті глобалізації недоліки стають особливо очевидними.

161. Ми повинні активніше нагадувати про основні принципи соціальної ринкової економіки і приводити їх в рівновагу, щоб добитися такої мети, як повна зайнятість, постійне і відповідне зростання економіки, надійні бюджети і стабільні соціальні системи захисту. Сюди відносяться також збереження творіння і ощадливе ставлення до природних ресурсів. Тоді і в майбутньому ми залишатимемося країною свободи і справедливості, підйому і безпеки, співіснування одного з одним і одного для одного. Керівною лінією тут повинен бути принцип субсидіарності. Повинне діяти правило: якомога менше держави, держави стільки, скільки необхідно. Німеччині потрібні основоположні реформи, щоб ми могли забезпечити і помножити наш добробут і щоб все вирішувалося по справедливості. При цьому соціальна справедливість вимірюється в першу чергу життєвими шансами громадян.

162. Завдяки таким реформам соціальна ринкова економіка зможе знову дозволити громадянам формувати свої життєві обставини краще, під особисту відповідальність, а не бути просто пасивним одержувачем послуг. Суспільна участь і політична участь потребують одне одного. Тільки спільно соціальна ринкова економіка і демократія можуть завоювати довір'я.

Більше конкуренції, більше свободи, більше участі.

163. Конкурентоспроможність місць розташування економічних об'єктів живе динамікою своїх підприємств. Економіка Німеччини ґрунтується на сторічній традиції ремесла, середнього підприємництва, торгівлі, вільних професій, промисловості, добре

підготовлених кваліфікованих робітників, а також з одного боку, близького до місця мешкання постачання і, з другого боку могутніх, глобально конкурентноздатних і успішних в міжнародному плані підприємств. Середні підприємства, підприємства побутового обслуговування і ремісничі підприємства, а також вільні професії є хребетним стовпом нашої економіки. Вони створюють велику частину місць для навчання і робочих місць. Тому завданням держави є заохочення саме тих, хто створює свої підприємства, малий і середній бізнес, створюючи їм оптимальні рамкові умови. Більше ринку означає більше шансів на успішне створення підприємств. Ми хочемо знизити квоту держави, скоротити бюрократію, сформувати більш зрозуміле та гнучке трудове право, а податкове право зробити конкурентноздатним, а також покращувати умови для фінансування підприємств.

164. Нашою метою є формування довір'я як передумови для збільшення інвестицій в Німеччині. Ми хочемо реалізувати Німеччину як привабливе місцезоложення штаб-квартир підприємств і як місце інвестицій, зокрема для міжнародних інвесторів ризикового капіталу і добиватися високої частки промислового створення вартості у власній країні. Німеччини, як фінансовому центру, надається велике значення в зв'язку із зростанням і зайнятістю.

165. Ми повинні забезпечити більше свободи і конкуренції. Це означає передусім відкривати ринки і тримати їх відкритими, прискіпати нечесну конкуренцію і протидіяти концентрації економічних потужностей, які не дають розгортатися конкуренції. Ми хочемо обмежити і скоротити державні субсидії, а також продовжити приватизацію економічних підприємств з державною участю. І для комунального рівня діє правило: держава повинна втручатися тільки тоді, коли послуга не може бути надана так само добре або навіть краще приватними особами.

166. Багато завдань конкурентної політики перемістилися з внутрішніх ринків Європи на загальноєвропейський рівень. На тлі посилення викликів внутрішнього ринку і глобалізації ми хочемо, щоб контроль ЄС за конкуренцією був модернізований і вдосконалений з урахуванням національних відомств, що опікуються питаннями конкуренції.

167. Конкуренція є важливою умовою для надійного захисту споживача. Адже будь-яка монополізація, що обмежує конкуренцію, обмежує різноманіття і свободу вибору споживачів. Права споживачів - це громадянські права. Захист споживача є живим політичним завданням. Він є частиною широкої споживацької політики, яка шукає зваженої рівноваги між інтересами споживачів і економіки, щоб зберегти в Німеччині високий ступінь якості життя. Через рівновагу між самовизначенням і державним захистом потрібно прагнути оптимального захисту споживача. Надійна, широка і предметна інформація про продукти і їх якість дає споживачам можливість діяти під власну відповідальність. Нашим ідеалом є ідеал повнолітнього і поінформованого споживача. Захист споживача - це справа не тільки держави, він залежить також від участі і відповідальності виробників, обробників, надавачів послуг і споживачів. Ми виступаємо проти управління споживанням з боку держави.

168. До привабливого місцеположення економіки відноситься функціонуюча інфраструктура. Саме для Німеччини як транзитної країни в серці Європи економічна інтеграція Європи означає зростаючі транспортні потоки. Краще використання, подальше розширення в відповідності з попитом і розумне формування транспортної інфраструктури у всіх сферах також є вирішальною умовою для подальшого зростання. Цей принцип діє і з огляду на можливості розвитку центрів з компактним проживанням населення і сільської місцевості. Необхідність подальшого розвитку інфраструктури існує при цьому як в нових, так і в старих землях. Впливаюча з цього висока потреба в інвестиціях не може бути покрита тільки за рахунок державних бюджетів. Тому інтенсивніше, ніж дотепер, повинні використовуватися рентабельні можливості приватного фінансування транспортної інфраструктури. Крім цього, важливе значення для розташування об'єктів економіки має надійне навколишнє середовище і постачання енергії.

169. У справі успішного оновлення соціальної ринкової економіки Німеччина залежить від продуктивності і здібності до інновацій своїх людей і економіки. Ми хочемо освоювати ринки майбутнього. Інновації, нові продукти і послуги з Німеччини матимуть свій шанс на світовому ринку, перш за все, якщо вони використовуються також і в Німеччині. З країни винаходів і патентів вона знову повинна стати країною реалізації ідей. Німеччина повинна народжувати світлі голови

і енергійних провидців, у всьому світі рекламувати їх і надавати для цього привабливі рамкові умови. Терміново потрібні фахівці в галузі ремесел, послуг і промисловості.

Робота для всіх

170. Робота для всіх є суттю соціальної справедливості. Робота робить можливим самореалізацію, створює сенс життя і є вирішальною умовою для причетності до суспільства. Потрібні всі; нікого не можна залишити за бортом. Робота створює дохід і добробут. Соціальна ринкова економіка вимагає повної зайнятості. Ця мета є обов'язком держави і сторін у колективному договорі. Масове безробіття нестерпне, неприйнятне і економічно шкідливе. Виникаюча безперспективність може охоплювати цілі сім'ї і привести до утиску життєвих шансів цілих поколінь.

171. Безробіття в Німеччині в основному обумовлено структурно. Тому нам потрібно не тільки більше стійкого зростання, але і цілеспрямовані інвестиції в освіту і широка реформа ринку праці. Ми виступаємо за кращі шанси на зайнятість для немолодих, мало кваліфікованих і осіб, що перебувають тривалий час безробітними. Саме вони відчують себе відторгнутими від свободи та участі в суспільних процесах.

172. Відносно ринку праці йдеться про чесне вирівнювання між законними потребами в захисті найманих працівників, шансами на зайнятість для безробітних і інтересами підприємств. Розпорядження про захист на ринку праці, а відтак і трудове право повинні бути сформульовані таким чином, щоб вони не сприяли безробіттю. Додання більш гнучкої форми заборони необґрунтованого звільнення робітників і службовців, яке покращує перспективи на зайнятість для безробітних, є тому вимогою справедливості. Повинне діяти правило: пріоритет для роботи. В цьому значенні задача чесного вирівнювання інтересів повинна прийматися разом із сторонами колективного договору.

173. Тарифна автономія є гарантом стабільності Німеччини як місця розташування економічних об'єктів. Вона невід'ємно належить до рамок соціальної ринкової економіки. Сторони колективного договору приступили до пошуків гнучких відповідей на виклики несталого

ринку праці XXI століття. Заскнілі колективні договори, однакові для підприємств усіх галузей, не є достатньою відповіддю. Профспілки і союзи працедавців мають і надалі віддавати частку своєї відповідальності підприємствам. Таким чином централізовано узгоджені рамкові колективні угоди можуть отримувати наповнення децентралізовано, відповідно до специфічних потреб. Цей процес ми хочемо доповнити надійним з точки зору права формуванням союзів на підприємствах. Участь в ухваленні рішень ми як представництво інтересів найманих працівників будемо розвивати й надалі, оскільки вона орієнтована на майбутнє, є близькою до виробництва і сприяє підвищенню зайнятості. Все це має враховувати зростаючі зв'язки між підприємствами в міжнародному плані.

174. В рамках партнерства соціального капіталу ХДС виступає за подальший розвиток можливостей для того, щоб окремих найманих працівників більш активно, ніж дотепер, брав участь в успіху і капіталі підприємств. Це відкриває для зайнятих працівників додаткові джерела доходів, додаткове забезпечення на старість, створює більше справедливості і підвищує ступінь ідентифікації співробітників із своїм підприємством. Відповідні інструменти, в тому числі страхування неплатоспроможності, повинні бути максимально корпоративними і враховувати особливі умови окремого підприємства. До того ж участь у капіталі підприємства укріплює квоту власного капіталу на підприємстві.

175. Суспільний добробут залежить від роботи. Більше зростання і більше роботи є взаємно обумовленими. Використовуючи гнучкі моделі робочого часу, наприклад, аналіз робочого часу за рік, можна організувати роботу більш гнучко і більш продуктивно. В цьому контексті ХДС закликає сторони колективного договору з'ясувати можливості страхування від несплати робочого часу, який був проведений на робочому місці непродуктивно.

176. Виключення з трудового життя, засноване на досягненні максимального віку, встановленого законом або підприємством, часто сприймається особою, якої це стосується, як нечесне. Віковий ценз має значення при визначенні розмірів пенсій. Але тому, хто хоче працювати й надалі, не мають ставитися перешкоди. Мир праці і робоча сила повинні розвиватися в такій взаємодії, щоб можна було найкраще розв'язати проблеми, пов'язані з демографічними змінами.

177. Всі громадяни повинні мати можливість отримувати доходи, що забезпечують їх існування. Для нас на ринку праці має діяти правило: працювати має бути вигідно, і це відповідає принципу справедливої оплати праці, адже коли працюють, мають більше, ніж коли не працюють. Ми виступаємо за рамкові умови, які роблять привабливішою легальну роботу простого рівня і для мало кваліфікованих осіб, стимулюючи таку зайнятність відповідними зарплатами і окладами. Для цього ми хочемо підтримувати в фінансовому відношенні низько оплачуваних найманих працівників. Це повинне мотивувати тих, хто шукає роботу, також скористатися шансами на зайнятність і стимулювати працедавців на створення нових робочих місць. Ми хочемо стимулювати роботу, а не безробіття.

178. Ми не хочемо мати в Німеччині конкуренцію за найнижчу оплату праці. Низькі зарплати, що суперечать традиціям, прийнятим у даній галузі і місцевості, повинні бути заборонені.

179. Високі додаткові витрати на зарплату сприяють зростанню безробіття та поширенню нелегальної зайнятості. Ми виступаємо за зниження додаткових витрат на зарплату і за поетапне розмежування витрат на соціальне страхування і вартості робочої сили, тим самим протидіючи перенесенню робочих місць за кордон або переходу працівників на нелегальну роботу.

4. ФОРМУВАННЯ ДЕМОГРАФІЧНИХ ЗМІНИ - СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ДЛЯ ВСІХ ПОКОЛІНЬ

180. Солідарність і соціальний захист походять не в першу чергу від держави. Людина за природою є соціальною, схильною до спільноти істотою, здатною на солідарність і зобов'язаною до неї. Починаючи з сім'ї та сусідів, громадської роботи, союзів та ініціатив і закінчуючи церквами та християнськими громадами, існує чимало соціальних закладів і інституцій, які щодня живуть у солідарності. Якщо солідарність не виникатиме знов і знов з середини суспільства, то одного дня, коли йтиметься про основи соціального захисту, її просто не стане. Шлюб, сім'я, дитячий садок, школа та професійна освіта є важливішими для реалізації життєвих шансів людей і їх пізнішого соціального благополуччя, ніж багато що інше.

Суб'єкти підтримки благочинності надають суспільству важливі послуги на узаконеній Конституцією основі субсидіарності.

181. ХДС зобов'язаний проводити соціальну політику, яка покращує життєві шанси людей і співіснування в суспільстві. Ми відкидаємо уявлення про безпеку і солідарність, що ґрунтуються тільки на фінансових дотаціях. Лише поєднання власної відповідальності, державних послуг і цивільної активності може забезпечити безпеку, що потрібна людям.

182. Соціальна держава має великі досягнення. Вони залишаються невід'ємними. Система соціального захисту великою мірою сформована ХДС. Завдяки солідарному захисту від ризиків вона надає людям упевненість. Вона принесла благополуччя, соціальний мир і зробила можливою участь в суспільних процесах. Але ця система зможе виконувати свої завдання в майбутньому, тільки якщо вона продовжуватиме розвиватися і змінюватися. Метою тут є активна соціальна держава, яка посилено мотивує окремих людей і ставить їх у ситуацію, коли вони в рамках своїх можливостей проявляють власну ініціативу і беруть на себе відповідальність.

183. При формуванні систем соціального захисту ми орієнтуємося на три принципи: вони повинні укріплювати принцип власної відповідальності, відповідати принципу справедливості між поколіннями та не мають порушувати принцип справедливості послуг. Має бути зменшена їх залежність від тривалості зайнятості громадянина. Тому соціальний захист і тривалість зайнятості мають бути розмежовані, а фінансування повинне бути поставлене на більш широку основу. Наші системи соціального захисту повинні враховувати різні потреби, етапи життя і життєві ситуації. При цьому всі мають бути надійно застраховані від основних ризиків. Мають бути зміцнені готовність і здатність людей до індивідуального забезпечення. В усіх системах захисту повинна бути посилена конкуренція, прозорість, ефективність, усвідомлення відповідальності і принцип субсидіарності. Ми будемо рішуче боротися зі зловживаннями в галузі соціальних послуг і та нелегальної праці, оскільки вони підривають солідарність.

Медичне страхування

184. ХДС виступає за те, щоб і в майбутньому кожний в Німеччині - незалежно від доходів, віку або стану здоров'я - одержував добре медичне обслуговування недалеко від місця проживання, щоб всі могли користатися результатами медичного прогресу. Вільний вибір лікаря і вільні професії в галузі охорони здоров'я утворюють суть вільної охорони здоров'я.

185. З огляду на демографічні зміни та медичний і медико-технологічний прогрес мають і надалі розвиватися структура, організація і фінансування обов'язкового і добровільного медичного страхування. Власна відповідальність, профілактична робота мають бути посилені, потенціал ефективності та економічності має бути вичерпаним, а можливості індивідуального вибору і свобода ухвалення рішення залишатися відкритими.

186. Кожний несе відповідальність і зацікавлений в тому, щоб через усвідомлений здоровий спосіб життя попереджати хвороби і зберігати своє здоров'я. Тому профілактичні заходи розширяться як самостійне поле діяльності поруч із лікуванням гострих захворювань, реабілітацією та доглядом. Важливим кроком у посиленні власної відповідальності, профілактики та підтримки здоров'я є розширення бонусних моделей, тарифів на вибір і тарифів для самостійної підтримки здоров'я.

187. Для збереження якості, надійності забезпечення і фінансування нашої вільної і самокерованої системи охорони здоров'я ми хочемо посилити конкуренцію за якість. Для цього більш прозорими повинні стати послуги і витрати.

188. В обов'язковому медичному страхуванні фінансування, прив'язане до трудових доходів, поетапно доповнюється елементами солідарного внеску. Останні максимально швидко будуть замінені моделлю солідарного внеску з утворенням капіталу. Люди з меншими доходами отримають соціальне вирівнювання. Оскільки діти є однією з найважливіших умов для продовження солідарних систем, за їх страхування в майбутньому відповідатиме суспільство. Соціальне вирівнювання і страхування дітей фінансуються з бюджетних коштів. За допомогою цього поетапного розмежування витрат на здоров'я і

вартістю робочої сили медичне страхування отримає фінансування, орієнтоване на майбутнє.

Забезпечення старості

189. Забезпечення старості в Німеччині базується на трьох опорах: обов'язковому пенсійному страхуванні, корпоративному та приватному пенсійному забезпеченні.

190. Обов'язкове пенсійне страхування, що фінансується за рахунок перерозподілу, є на даний час найважливішою формою забезпечення старості. Воно базується на договорі поколінь. Зміни в структурі населення і все менша кількість зайнятих осіб, що здійснюють соціальні страхування, призводять до того, що все меншій кількості працюючих протиставляється все більша кількість пенсіонерів. Тому договір поколінь мусить бути поставлений на нову, стабільну основу, яка дозволяла б більш молодим людям надійно планувати життя, а літнім людям давала б високий ступінь надійності.

191. Активне покоління забезпечує своїми внесками велику частину доходів для вже не працюючого покоління, а завдяки своїм дітям - продовження існування солідарного суспільства. Тому ми виступаємо за суспільство, в якому сім'я посідає гідне місце, в якому визнаються та відшкодовуються навантаження на людей, яке виховує дітей.

192. Обов'язкове пенсійне страхування повинне також і в майбутньому мати міцний зв'язок з розміром зроблених внесків і не може опускатися нижче певного рівня захисту, обтяжуючи тим самим платників внесків. Обов'язкове пенсійне страхування матиме проблему з легітимністю, якщо воно надаватиме лише послуги, що в інших системах захисту можуть бути отримані без зроблених внесків. В результаті цього з'явилось б мінімальне забезпечення для всіх як основний вид захисту.

193. Гарантована законом пенсія - це більше, ніж інструмент для попередження бідності в старості. Вона створює для кожного окремого громадянина певну свободу й відшкодовує таку діяльність, як сплата внесків, виховання дітей і догляду за рідними. Вона надається також і в майбутньому сім'ям померлих і людям, які через захворювання більше не можуть активно працювати.

194. Лише гарантована законом пенсія в майбутньому більше не зможе забезпечувати в старості звичний життєвий стандарт. Тому необхідно, щоб забезпеченню життєвого стандарту в старості сприяли інші форми, як-то приватне та корпоративне забезпечення. Такі форми забезпечення ефективні і їх слід цілеспрямовано підтримувати.

195. Корпоративне забезпечення по старості набуває все більшого значення. Від найманих працівників очікуються більша мобільність і гнучкість. Це має бути враховано в рамкових умовах корпоративного забезпечення по старості. Ми виступаємо також за особисті рахунки для забезпечення по старості, які велися б поза рамками підприємств і на які працедавці і наймані працівники могли б робити платежі і які в короткий термін приводили б до можливості отримання пенсії за певних умов (терміни невиплат). Право на цю корпоративну пенсію повинне надаватися вже після коротких термінів дії.

Страховання на випадок необхідності медичного відходу

196. Введене ХДС страхування по догляду за хворими добре зарекомендувало себе. Воно і в майбутньому повинне робити надійний внесок в страхування ризику по догляду і надавати високу якість піклування та догляду. Широкі зобов'язання зі страхування є невід'ємними і в майбутньому. Проте вони не звільняють кожного окремого громадянина від можливості проявити власну відповідальність і власну ініціативу в справі страхування ризиків по догляду та організації догляду.

197. Для того, щоб поставити соціальне страхування по догляду на надійну базу фінансування на майбутнє, фінансування повинне бути поетапно доповнено елементами солідарних внесків страховок і якнайскоріше замінено в плані справедливості договору поколінь за рахунок моделі солідарних внесків. Щодо розмірів премії страховки повинна бути врахована робота батьків по вихованню та соціальне вирівнювання з бюджетних коштів.

198. Попередження та реабілітація повинні мати пріоритет перед заходами по догляду. Нашим принципом є «амбулаторне обслуговування має пріоритет перед стаціонарним». Повинні розвиватися та зміцнюватися нові форми проживання та

обслуговування. Завдяки бюджетам по догляду, які можуть бути використані тими, хто потребує догляду, в рамках амбулаторного, частково стаціонарного та стаціонарного обслуговування, а також завдяки відведенню часу на догляд ми хочемо посилити домашній догляд і вище оцінити участь родичів, які здійснюють догляд.

199. Зміни в структурі і фінансуванні страхування на випадок догляду відкривають шанси, щоб надати динаміки послугам страхування з догляду і по-новому визначити потреби в догляді - перш за все на користь людей з обмеженою побутовою компетенцією, як, наприклад, надбане недоумство. Метою є гарантування постійного рівня послуг і запобігання зростання доплат за рахунок осіб, які потребують догляду, їх родичів і суб'єктів соціальної допомоги.

Страхування по безробіттю

200. Страхування по безробіттю пропонує і в майбутньому у випадку безробіття обмежене в часі страхування за рахунок внесків, отриманих з періоду більш ранньої зайнятості. Шляхом працевлаштування, збереження і відновлення здатності до праці воно виконує подальші важливі соціальні та економічні функції.

201. Страхування по безробіттю залишається солідарним страхуванням, яке кожному гарантує отримання в процентному відношенні однаково високої частини доходів протягом відповідного періоду часу і солідарно зменшує ризики окремої особи. Тривалість отримання допомоги з безробіття має залежати від тривалості сплати внесків. З точки зору ХДС страхування по безробіттю з урахуванням необхідності організації більш гнучкого ринку праці має велике значення.

202. Допомога з безробіття дозволяє безробітному не бути вимушеним хапатися за першу запропоновану роботу через тяжкі умови життя, а шукати роботу, що відповідає його здібностям. З іншої сторони, безробітні повинні усвідомлювати свій обов'язок бути гнучкими та погоджуватися на роботу, яку пропонують. Ми хочемо створити більш широкі можливості і стимули для відновлення роботи безробітних.

203. Страхування з безробіття має орієнтуватися на підтримку зайнятості і у принципі обмежуватися функціями страхування. Наша основна мета - триваліша зайнятість на першому місці роботи - на цю мету ми хочемо орієнтувати інструменти активної політики ринку праці. Всі суспільні завдання, як-то надання можливості для навчання, фінансуються залежно від компетенції з бюджетних коштів.

Страхування від нещасних випадків

204. Обов'язкове страхування від нещасних випадків переймає на себе важливу роль у безпеці праці, профілактиці нещасних випадків і охороні здоров'я найманих працівників. Воно є істотною підтримкою в профілактиці, медичному забезпеченні і реабілітації. Страхування від нещасних випадків має в майбутньому більше вимірюватися за економічними критеріями і обмежуватися нещасними випадками в легальній зайнятості.

Соціальна безпека для людей з обмеженими можливостями

205. Ми виступаємо за забезпечення участі та самовизначення людей з обмеженими можливостями і в майбутньому. Для людей з обмеженими можливостями це означає мати рівноправну участь у всьому: в духовному, соціальному, культурному, професійному та політичному житті суспільства. Для цього ми хочемо створити рамкові умови.

Інвалідність часто пов'язана з більш-менш сильними обмеженнями, які не завжди можна компенсувати. Солідарне суспільство підтримує людей з обмеженими можливостями там, де необхідна підтримка і потрібно компенсувати індивідуальні недоліки, але воно не навантажує їх перебільшеною турботою.

206. З малих літ необхідно вчитися природному спілкуванню між людьми з обмеженими можливостями і людьми, можливості яких не є обмеженими, у їх сильних і слабких сторонах. Краще всього це вдається в результаті спільного виховання і освіти в сім'ях, дошкільних установах і школах. Як і в випадках догляду та формах обслуговування за місцем проживання, тут за узгодженням з людьми з обмеженими можливостям і їх рідними також діє принцип «амбулаторне обслуговування перед стаціонарним». Для дітей це

означає, що на передньому плані повинне стояти проживання в одному місці дітей з обмеженими можливостями і дітей зі звичайними можливостями. Слід підтримувати участь людей з обмеженими можливостями в трудовому житті з метою їх більшого залучення до внутрішніх зв'язків на першому місці роботи.

207. Ми хочемо створити життєве середовище, в якому всі люди – зокрема, з обмеженими можливостями і літні люди - зможуть себе добре відчувати. Для цього необхідною передумовою є звільнення від бар'єрів. Багато людей з обмеженими можливостями дуже обмежені в своїй мобільності. При плануванні міст та житлових будинків слід усвідомлювати необхідність звільнення від бар'єрів.

5. НАДІЙНІ ФІНАНСИ, СИЛЬНА НІМЕЧЧИНА

Скорочення боргів і заборона на зростання боргів

208. Борговий тягар в Німеччині вже сьогодні є дуже відчутним. Крім того, в майбутнє нашої країни інвестується надзвичайно мала частка фінансового потенціалу. Демографічний розвиток у Німеччині все більшою мірою буде обтяжувати системи соціального захисту і державні бюджети. Тому ми повинні рішуче скоротити рівень заборгованості. Політика, що дотримується принципу послідовної ліквідації заборгованості, зміцнює довіру та готовність громадян і підприємств інвестувати в місця розташування об'єктів власної економіки. Сьогоднішні борги - це завтрашні податки.

209. Для добробуту нашої країни виникне загроза, якщо держава постійно витрачатиме більше, ніж одержуватиме. Якщо ми не зупинимо заборгованість, у майбутньому держава не зможе виконувати важливі завдання. Ми виступаємо за країну, що гарантує майбутнє своїм дітям і не живе за їх рахунок. Ми виступаємо за країну, в якій держава у фінансовому плані в змозі допомагати соціально слабким. З урахуванням людей, які залежать від допомоги, а також в плані справедливості договору поколінь актуальним має бути правило: державні борги є асоціальним явищем.

210. Для обмеження нових боргів необхідно передусім дати визначення поняттю «державні інвестиції» в більш вузькому значенні слова. Через кредити можна буде фінансувати тільки такі інвестиції,

які створюють цінності або майно. До того ж борги по інвестиціях, фінансованих через кредит, як правило, після закінчення графіка, встановленого при їх узятті, повинні бути знову погашені. Тим самим ми гарантуємо, що конституційні регулювання заборгованості ефективно обмежать узяття кредиту і буде введено гальмо для зростання боргів. Найпізніше до середини наступного десятиріччя ми хочемо на всіх рівнях ввести принципову заборону на зростання боргів, яка обмежить можливості накопичення боргів за винятком надзвичайних обставин. Це має бути зафіксовано в Основному законі, у Конституціях всіх федеральних земель і на комунальному рівні.

211. Ми виступаємо за спільну угоду про ліквідацію заборгованості між федерацією, землями і громадами. За часів економічного підйому потрібно паралельно із зниженням рівня державних боргів наперед потурбуватися про майбутні коливання кон'юнктури. До того ж всі завдання і витрати всіх рівнів повинні знову і знову критично перевірятися на їх необхідність і ефективність. Для забезпечення прозорого виконання державного бюджету ми хочемо зобов'язати федерацію, землі і громади вести бухгалтерію за підприємницькими принципами.

212. Робота для всіх і надійні державні фінанси обумовлюють одне одного. Тому ми оновимо структуру державних доходів таким чином, що фактор роботи відпаде сам собою. Ми хочемо розмежувати додаткові витрати і вартість робочої сили, щоб таким чином створити більше робочих місць в Німеччині. Тому ми хочемо скоротити прями податки і соціальні внески і профінансувати це зменшення через непрямі податки. Важливим є: зменшення прямих податків і соціальних внесків повинне бути як мінімум таким самим за розміром, як і додаткові навантаження через непрямі податки.

Реформа фінансово-правових рішень

213. Федералізму в Німеччині потрібні прозорі фінансово-правові рішення. Відповідальності різних державних рівнів повинні бути зрозумілі громадянину. Тільки тоді він зможе встановити зв'язок політичних рішень і зробити їх основою своїх передвиборних рішень. Тому слід звертати сувору увагу на дотримання принципу зв'язаності взаємних претензій (принцип конексії).

Фінансово-правові рішення повинні враховувати різні вихідні ситуації, створювати в землях рамкові умови і визначати стимули, щоб укріпити їх економічний і фінансовий потенціал. Ми виступаємо за конкуренцію в рамках федерації за чесних умов. Тому участь у відшкодуванні збитків для земель при зростанні власної економічної сили повинна бути збільшена. Згідно з регулюванням на перехідний період до 2019 р. повинне бути запроваджено просте фінансове вирівнювання для всіх земель без спеціальних регулювань. Договір солідарності на цей момент теж втратить свою силу.

214. Ми хочемо надати землям більше власної фінансової відповідальності і для цього створити відповідні передумови в податковому праві. Землям, які не дотримуються меж заборгованості і не виконують Маастрихтських критеріїв, доведеться пройти програми санації.

215. Прийняттям закону про бюджетні труднощі ми хочемо ввести систему раннього попередження. Вона гарантуватиме, що в майбутньому діяльність починатиметься не лише після того, як з'являться проблеми з бюджетом. Умовою для допомоги із сторони федерації повинне стати укладення державного договору між федерацією і відповідною землею про санацію.

216. Комуни також мають отримати більшу відповідальність. Їх фінансовий потенціал безпосередньо позначається на житті громадян. Тому ми продовжуватимемо розвивати систему комунальних податків з тим, щоб комуни могли забезпечити своїх громадян відповідними гарантіями.

Податки - прості та справедливі

217. Своїми податками громадяни надають державі необхідні фінансові кошти, які потрібні їй для виконання своїх задач. Для того, щоб громадяни визнавали податкове право, воно повинне слідувати таким принципам: збори мають бути простими, низькими, справедливими. Податкове право відповідає нашим основним цінностям солідарності і справедливості, тобто більш сильні у фінансовому відношенні повинні мати більш високі зобов'язання, ніж слабші. Одночасно податкове право не повинне обмежувати фінансову свободу дій громадян, завищуючи податкові ставки. Податкова

система з низькими податковими ставками заохочує успіх і ініціативу і дозволяє громадянам наперед поклопотатися про життєві ризики. Проста податкова система створює більше справедливості, ніж складна, яка намагається врахувати кожний окремий випадок. Чим складнішою вона є, тим більше переваг має той, хто може дозволити собі дороге консультування, без якого він, як правило, не в змозі використовувати всі можливості для заощадження податків.

218. Оподаткування підприємств, орієнтоване на майбутнє, повинне виходити з принципу, що підприємства в першу чергу є господарськими, а не податковими суб'єктами. Воно повинне вибудовувати податкове навантаження таким чином, щоб в нашій країні було вигідно створювати підприємства і продовжувати розвивати їх, створювати робочі місця і інвестувати в наукові дослідження і розвиток. Податкова політика теж є інноваційною політикою. Вона повинна незалежно від правової форми підприємства гарантувати нейтралітет конкуренції, а також бути простою і зрозумілою. При цьому ми повинні налаштуватися на зміцнення зв'язків економіки окремих національних країн.

6. СПИРАННЯ НА ІСТОРИЧНІ ДОСЯГНЕННЯ – РОЗВИТОК НОВИХ ЗЕМЕЛЬ

219. Народним повстанням від 17 червня 1953 р. і особливо мирною революцією 1989 р. люди з колишньої НДР, сподіваючись на свободу, демократію і соціальну ринкову економіку, створили передумови для возз'єднання Німеччини. Цим історичним досягненням можуть пишатися всі німці – як на Сході, так і на Заході. Нові землі з їх історичними і культурними традиціями додають німецькому федералізму нових імпульсів.

220. Нові землі здійснили перехід від тоталітарної диктатури до демократії та від централізованої планової економіки до соціальної ринкової економіки. Завдяки активності і солідарності всієї Німеччини, історично унікальним фінансовим трансфертним платежам, старанності і бажанню творити багато регіонів набули розквіту і вони представляють собою сучасну частину Німеччини в серці Європи.

221. В реформах у сфері освіти, в прискоренні процедури планування, в скороченні бюрократії і в тісній взаємодії економіки,

науки і техніки нові землі і їх громадяни узяли на себе роль першопрохідців.

222. Наслідки комуністичної диктатури, розділення Німеччини і безгосподарності, а також історично унікальна втрата середнього класу ще не подолані. Необхідного розвитку економіки також іще не досягнуто. Не зважаючи на численні успіхи в модернізації, продовжують зберігатися дефіцити в державній інфраструктурі і в структурі економіки.

223. З розширенням Європейського Союзу на Схід виникають нові шанси, але і додатковий тиск конкуренції на слабо структуровану східнонімецьку економіку. До цього, як і до вимог глобалізації, багато малих і середніх підприємств ще не достатньо готові.

224. Демографічні зміни сильніше зачіпають Схід Німеччини, ніж Захід. Різне зниження народжуваності, старіння, а також переселення великої кількості працездатних, високо кваліфікованих молодих людей виснажують і без того мізерні ресурси. Історія Федеративної Республіки в багатьох місцях продемонструвала, що перетворення регіонів, з яких люди відселяються, на регіони майбутнього є можливим. Метою політики ХДС є, щоб регіони в Східній Німеччині запропонували людям привабливі умови життя.

225. Ми – за зміцнення громадянського суспільства як основи демократії, правової держави і соціальної ринкової економіки і в нових землях. Тільки функціонуюче громадянське суспільство може забезпечити підйом економіки і стабільність вільного демократичного суспільства. Ми потребуємо, і не тільки в нових землях, більшого простору для розвитку процесів ринкової економіки і конкурентної політики, для ширшої відкритості і готовності до експериментів. Люди повинні отримати шанси, щоб узяти своє майбутнє в свої руки під власну відповідальність. Тим самим ми створимо умови, щоб громадяни залишалися зі своїми знаннями на батьківщині, а інвестори зі своїм капіталом приходили в нові землі. Особливу увагу ХДС звертає на інтеграцію молодих керівників на регіональних ринках праці. Завдяки кооперації всіх дійових осіб, таким чином, має бути зроблений внесок у стабілізацію демографічної ситуації в регіонах.

226. Перш за все у великих містах, регіонах з високою щільністю населення і туристичних центрах виникають інноваційні, динамічні в економічному сенсі регіони зростання. Ми хочемо підтримувати підприємницьку ініціативу там, де вона веде до створення середніх конкурентноздатних і великих підприємств міжрегіонального значення. Для цього ми повинні сконцентрувати кошти сприяння на регіонах зростання, зокрема на таких галузях, як технологія, наука та культура. Потрібно поєднувати новітні наукові дослідження і високу технологію з підприємствами і інвесторами, щоб розробляти продукти, що конкуруватимуть на світовому ринку.

227. Регіони зростання повинні бути зв'язані могутньою інфраструктурою, зокрема, привабливим сполученням для пасажирів із регіонів зі слабою структурою, щоб останні теж могли брати участь в розвитку. В регіонах з меншою щільністю населення і відсутністю центрів компактного мешкання ми повинні концентруватися на підтримці певних секторів і галузей. Підтримка Європейським Союзом особливо обділених регіонів в нових землях повинна бути продовженою, щоб вони могли йти в ногу з міжнародною конкуренцією територій розташування суб'єктів підприємництва.

228. Нові землі потребують кошти в рамках пакту солідарності в повному обсязі до 2019 р. Кошти повинні бути використані цілеспрямовано для ліквідації ще існуючих прогалів в інфраструктурі інвестицій і для вирівнювання непропорційних фінансових можливостей комун з метою забезпечення економічного розвитку і подальшої модернізації.

229. Подальше розширення транснаціональної транспортної інфраструктури є центральною умовою для підйому економіки. Європейські транспортні шляхи, зокрема, до Центральної і Східної Європи, а також до Балтики, повинні бути терміново розширені.

230. Сталі інвестиції в економіку і інфраструктуру будуть забезпечені лише в тому разі, коли враховуватиметься демографічний розвиток. Слабко експлуатована інфраструктура повинна бути приведена у відповідність з розвитком населення, мають бути визнані різні стандарти в життєзабезпеченні і управлінні. Проте держава повинна потурбуватися і про збереженні мінімальних стандартів. Рівноцінність умов життя залишається нашою метою. На місцях має розвиватися

власна ініціатива. Якість життя в майбутньому повинна буде порізнму визначатися не тільки в нових землях.

VI. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТВОРІННЯ ТА ЖИТТЯ – ЗАРАДИ ДОВКІЛЛЯ, ГІДНОГО ЖИТТЯ

1. ЗАХИСТ ГІДНОСТІ ЛЮДИНИ - З ПОЧАТКУ ДО КІНЦЯ ЖИТТЯ

231. Недоторканна гідність людини як творіння Божого не перебуває в розпорядженні людей і має бути захищеною. Людина є завжди суб'єктом, вона ніколи не може бути об'єктом. Гідність людини також є відправною точкою і точкою орієнтації для оцінки біоетичних викликів. Воно вимагає пошани і захисту людського життя на всіх етапах. Ще ненароджене життя має потребу, починаючи із злиттям сім'я і яйцеклітини, в нашому особливому захисті і в нашому критичному обходженні з можливостями пренатальної діагностики, що удосконалюються. Ми виступаємо за заборону передімплантаційної діагностики. Ми не можемо миритися з високими цифрами абортів, зокрема – пізніх абортів. Ми повинні допомагати жінкам і чоловікам ухвалювати рішення на користь життя.

232. Лікування, зменшення страждань і допомога людям у небезпечних для життя ситуаціях є виразом гуманності, солідарності і любові до ближнього, мотивованою християнською вірою. Люди з обмеженими можливостями, хворі, вмираючі і люди в інших важких життєвих ситуаціях мають право на гідне людське життя. Ми підтримуємо паліативну медицину, хоспіс і інші форми супроводу при смерті, що полегшують вмираючим останню фазу життя, а їм і їх родичам - гідне розставання. Ми відкидаємо активну допомогу при вмиранні. Ми хочемо посилити готовність до донорства органів.

233. Біомедичні наукові дослідження пропонують рішення проблем майбутнього і істотно сприяють лікуванню хвороб і зменшенню страждань. Шанси і ризики повинні сумлінно зважуватися. Пошана недоторканної гідності людини має для нас пріоритет перед свободою досліджень і забезпеченням конкурентоспроможності. Ми хочемо зберегти послідовний захист ембріонів і виступаємо проти дослідження ембріонів зі споживацькими цілями. За це ми виступаємо і на європейському та міжнародному рівнях. Клонування людей ми відкидаємо.

2. ЗАХИСТ ПРИРОДНИХ ОСНОВ ЖИТТЯ

234. В християнському розумінні людина, природа і навколишнє середовище є творінням Божим. Нам довірено захищати їх. Принцип сталості є усталеною складовою частиною політики християнських демократів: ми хочемо зберегти і залишити нашим нащадкам світ, який і завтра буде ще цінним для життя. Майбутні покоління мають право на економічний розвиток, соціальне благополуччя і незруйноване навколишнє середовище.

235. Орієнтований на майбутнє захист навколишнього середовища і клімату створює шанси для організації нових робочих місць. Екологічна освіта, наукові дослідження і розробки, технології, що не завдають шкоди довкіллю, захист навколишнього середовища і клімату і інновації повинні стійко підтримуватися. Ми хочемо й надалі розширювати провідну роль Німеччини у всьому світі в технологіях зберігання довкілля, на користь захисту клімату і навколишнього середовища. Таким чином, може бути зроблений істотний внесок у створення вартості у власній країні, в створення нових робочих місць і в зміцнення середнього підприємництва.

236. Боротьба з бідністю і захист природних основ життя складають нерозривне ціле. Бідність також веде до перевантаження природи. В кінцевому рахунку, в результаті цього руйнується біологічне різноманіття і тим самим основи життя людей. Тому для нас політика захисту навколишнього середовища є важливою складовою частиною зовнішньої політики і політики розвитку, а також внеском в глобальну справедливість.

237. В нашому розумінні економічний розвиток і захист навколишнього середовища не суперечать один одному. Особливо в той час, коли межі екологічно допустимого навантаження Землі стають все очевиднішими, діє таке правило: стає економічне зростання можливе тільки з урахуванням захисту оточуючого середовища і клімату. Крім того, ефективне і економне використання ресурсів також все більше є перевагою з огляду витрат і місцеположення. З цієї причини ми виступаємо за екологічну і соціальну ринкову економіку, яка, посилюючи наукові дослідження і розробки, визначаючи системи стимулювання і програми підтримки, а також за допомогою орієнтованих на оточуюче середовище рамок політичного устрою, переслідує поставлені цілі щодо охорони довкілля. З огляду на це в довгостроковому плані замість податків мають стягуватися збори за споживання ресурсів або за навантаження навколишнього середовища. Таким чином, виручка знову цілеспрямовано піде на користь інтересам захисту навколишнього середовища і клімату.

238. ХДС виступає за дбайливе і ощадливе поводження з кінцевими ресурсами, за позитивне ставлення до наукових досліджень і розробок, а також за захист навколишнього середовища і природи, за креативність і відповідальність людей. Важливою є якісна та повноцінна освіта стосовно навколишнього середовища. Спільно зі школами, комунами, землями, союзами захисту навколишнього середовища і природи, а також фермерами і лісоводами ми хочемо закріплювати в суспільстві свідому поведінку по відношенню до навколишнього середовища.

Захист клімату

239. Глобальна зміна клімату стала серйозною небезпекою для творіння і для шансів на життя майбутніх поколінь. Ми розглядаємо як етичний борг і найважливішу політичну задачу майбутнього покласти край цьому розвитку: ХДС виступає за те, щоб Німеччина і надалі відігравала провідну роль в захисті клімату і виступала з ініціативами в міжнародному масштабі. Разом з максимально багатьма індустріальними, пороговими країнами і країнами, що розвиваються, ми хочемо форсувати захист глобального клімату. Міжнародна угода про захист клімату на період до 2012 р., яка ґрунтується на Кіотському протоколі, містить ринкові економічні стимули і робить можливим підключення до цього процесу промислових, порогових країн та країн, що розвиваються.

240. Німеччина зобов'язалася скоротити виробництво викидів парникових газів до 2012 р. на 21 відсоток. До 2020 р. ми хочемо скоротити викиди парникового газу як мінімум на 30 відсотків в порівнянні з 1990 р. При цьому ми вважаємо важливим, щоб інші промислові країни також зобов'язалися істотно скоротити свої викиди.

241. Ми виступаємо за подвійну стратегію відносно клімату, яка встановлює обов'язкові граничні значення для викидів парникових газів і яка заохочує використання і розробку технологій, що дбають про навколишнє середовище. Двоокис вуглецю повинен отримати у всьому світі відповідну ціну, щоб окупалися інвестиції в технології, що не завдають шкоди клімату. Для цього служить торгівля правами на викиди, також як і трансферт технологій в порогові країни і країни, що розвиваються, за допомогою проектів кліматичного розвитку. Нашою метою є обмеження потепління земної атмосфери максимально до 2 градусів по Цельсію в порівнянні з передпромисловою початковою ситуацією.

242. Енергозаощадження, підвищення ефективності енергії і використання відновлювальних видів енергії є несучими опорами нашої політики відносно захисту клімату. Одночасно вже зараз слід розробляти стратегії для обмеження негативних наслідків зміни клімату. Сюди відносяться, наприклад, посилений захист від повеней і захист узбережжя. Окрім цього, повинні розроблятися стратегії адаптації для користування землею в змінених кліматичних умовах.

Забезпечення енергопостачання

243. Попит на енергію зростає у всьому світі. Виходячи з залежності Німеччини від імпорту обмеженої і дорогої енергетичної сировини, надійне енергопостачання, що забезпечується без нанесення шкоди навколишньому середовищу, є політичним питанням першорядного значення. Ми виступаємо за зменшення ризиків, пов'язаних із залежністю від імпорту. Джерела отримання і шляху поставок енергетичної сировини повинні бути поставлені на більш широку основу, а енергетичне партнерство з державами-постачальниками і державами-транзитерами повинні бути розширені і інтенсифіковані. Завдяки спільній енергетичній політиці в Європейському Союзі ми хочемо поставити енергопостачання на надійну основу.

244. Ми виступаємо за те, щоб ощадливо використовувати енергетичні запаси, прискорити розширення вітчизняних відновлювальних джерел енергії і розробити більш ефективні технології виробництва. Значний потенціал ми вбачаємо в енергетичному сануванні будівель. До 2020 р. ми прагнемо подвоїти вироблення енергії в порівнянні з 1990 р. Цьому сприятимуть децентралізовані структури з енерговиробництва.

245. Основою надійного, безпечного для навколишнього середовища і економічно вигідного енергопостачання є широкий і збалансований спектр різних видів енергії. Ми хочемо використовувати викопні енергоносії максимально дбайливо для клімату і створити тим самим передумови, щоб в Німеччині з'явився один з найбільш екологічно сприятливих для довкілля парків електростанцій.

246. Відновлювальні види енергії як вітчизняні джерела можуть зробити істотний внесок в підвищення безпеки енергозабезпечення і в захист клімату. Вони дають шанс для зростання, не загрожуючи навколишньому середовищу, а також для інноваційних сфер бізнесу і для нових робочих місць. Ми хочемо послідовно продовжувати обраний шлях до використання рослинної сировини, а також інших відновлювальних джерел енергії. До цього відноситься використання шансів розробки енергії вітру в прибережній зоні, а також сонячної, біо- та геотермальної енергії. Крім цього, ми хочемо форсувати технології для акумуляції енергії.

247. Стимулюючи відповідним чином технологічні нововведення, ми виступаємо за розвиток використання відновлювальних енергій. До 2020 р. ми прагнемо мати в Німеччині частку відновлювальних енергій в загальному споживанні енергії в розмірі як мінімум 20 відсотків. Разом з посиленням використання відновлювальних джерел у сфері електроенергії і палива повинна бути збільшена їх частка в отриманні тепла і холоду. Мета – забезпечення домінантної частки відновлювальні енергії до 2050 р. в усьому енергозабезпеченні.

248. В найближчий період часу неможливо відмовитися від ядерної енергетики у виробництві електроенергії в Німеччині. Вона дозволяє подолати той період часу, доки в розпорядженні не з'являться в достатньому обсязі нові економічні енергоносії, що не становлять загрозу клімату. В рамках нашої стратегії захисту клімату ми прагнемо продовжити ресурс надійних атомних електростанцій. При цьому пріоритетним для нас є максимальний рівень безпеки кожної електростанції. В цьому зв'язку велика увага приділяється надійному похованню радіоактивних відходів. ХДС виступає за те, щоб Німеччина й надалі зберігала свої позиції в таких сферах, як наука, технології та безпека. Тільки так Німеччина може зробити свій внесок в постійне підвищення безпеки АЕС у всьому світі і одночасно гарантувати робочі місця в Німеччині.

249. Наукові дослідження і нові інноваційні технології в енергетиці є невід'ємною частиною для енергопостачання в майбутньому. Ми хочемо підтримувати широкомасштабні і відкриті дослідження в енергетиці та технічні розробки, які роблять свій внесок в освоєння екологічних енергоносіїв, і в подальшу розробку технологій виробництва енергії, не загрожуючи клімату, а також в раціональне використання ресурсів. Сюди відносяться сучасні чисті електростанції, що працюють на вугіллі і газі, а також наукові дослідження у сфері ядерного синтезу. Саме в розробці енергозберігаючих продуктів і послуг криється великий шанс для розвитку наших підприємств і для створення нових робочих місць.

250. Для того, щоб обмежити зростання цін на електроенергію, ми хочемо докласти всіх зусиль для функціонування конкуренції на ринку електрики і газу. Ми виступаємо за зняття перешкод для конкуренції і за прискорене розширення вільно доступної інфраструктури для транскордонної торгівлі електрикою і газом в

європейському економічному просторі.

251. Мобільність є основною потребою сучасних суспільств і передумовою для економічного розвитку і добробуту. Цю потребу необхідно враховувати, якщо ми не хочемо, щоб вся Німеччина перебувала в заторах або щоб не завдавалася шкода здоров'ю наших громадян.

Ми послідовно підтримуємо зменшення навантаження на навколишнє середовище у всіх сферах транспорту і надаємо сприяння відповідним розробкам. Ми хочемо зменшити транспортний шум і скоротити навантаження на атмосферу. Заходи щодо розумного керування транспортом, послідовне зниження граничних значень по шкідливих речовинах, податкове заохочення власників автомобілів, вихлопи з малим вмістом шкідливих речовин, залучення повітряного транспорту до торгівлі викидами, а також посилення громадського приміського пасажирського транспорту є для нас такими засобами, з-поміж яких можна вибирати. З урахуванням формування транспорту, що не завдає шкоди навколишньому середовищу, все більше значення надаватиметься також судноплавству і залізничному транспорту. Крім того, ми встановимо стимули для подальшої розробки економічних двигунів і підтримаємо використання альтернативних видів пального.

252. Використовуючи екологічні рамкові умови та ринкові заходи, ми хочемо знизити навантаження повітряного, водного та наземного транспорту на клімат. Дуже важливим є зниження викиду вуглецю новими автомобілями, зокрема – за рахунок нових моторів, використанню біопального та інших заходів. Ми виступаємо за зниження використання пального всіма автомобілями – це рівною мірою дбатиме і про екологію, і про гаманець споживачів.

Захист різноманіття природи

253. З огляду на драматичне скорочення різноманіття видів у світі ми виступаємо за зміцнення міжнародної співпраці у сфері захисту навколишнього середовища і природи. Ми хочемо підтримати країни, що розвиваються, в збереженні біологічного різноманіття і використання, орієнтованого на розвиток, і продовжувати ефективно розробляти інструменти для захисту біологічного різноманіття. В першу чергу потрібно створити європейську і всесвітню систему

заповідників і територій з диференційованим користуванням на суші і на воді як всесвітню мережу життя. В цьому контексті ми також виступаємо за створення самостійної організації для навколишнього середовища при Організації Об'єднаних Націй. Також ми виступаємо за обов'язкове міжнародно-правове регулювання захисту лісів, передусім - первісних лісів.

Захист тварин

254. Повага до всього творіння зобов'язала нас до відповідальної поведінки по відношенню до творінь, створених разом з нами. Захист тварин є для нас важливою задачею. Ми виступаємо за те, щоб зберігати тварин відповідно до їх виду і поважати і захищати їх як частину творіння. Досліди над тваринами повинні бути максимально скорочені і замінені альтернативними методами.

Наша природна спадщина: частка батьківщини

255. Багатоманітні природні і культурні ландшафти Німеччини є особливо цінною частиною нашої батьківщини. Ми хочемо зберегти цю велику національну природну спадщину для майбутніх поколінь.

256. Земля і незабудована територія повинна користуватися особливим захистом як останній ресурс, особливо в порівняно щільно заселеній Німеччині. Використання територіальних резервів, зокрема, ліквідація вільного простору в забудові внутрішньої частини міст, повинна мати перевагу перед використанням майданчиків на зелених територіях. Потрібно значно знизити використання площ; наша політика створить для цього рамкові умови.

3. МАЙБУТНЄ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ

257. ХДС виступає за живе сільське і лісове господарство на всій території Німеччини. У виробництві високоякісних продуктів харчування ми бачимо основне завдання нашого сільського господарства. Фермери і лісоводи виробляють також важливу сировину й відновлювальні види енергії. Поколіннями вони підтримують наш культурний ландшафт і впливають на сільську місцевість. Вони роблять це, усвідомлюючи відповідальність за

людину, тварин, природу і навколишнє середовище. Вони є важливими замовниками для ремесла і підприємництва. Одночасно сільське і лісове господарство забезпечують основи для відпочинку, дозвілля і туризму.

258. В збереженні і дбайливому відношенні до ресурсів важливу роль відіграє приватна власність на землю. Власна відповідальність і ідентифікація людей зі своєю власністю є більш ефективними, ніж завдання держави. Успіхи, досягнуті в захисті навколишнього середовища і природи на користь суспільства, повинні бути відшкодованими. Вони повинні бути переважно оформлені договірними угодами.

259. Ідеалом ХДС є багатофункціональне і підприємницьке сільське господарство, яке визнає свої селянські корені і одночасно заохочує креативність і інновації. Ми вважаємо за правильне, що держава, де можливо, відсторонюється від управління аграрними ринками і уникає бюрократію і надмірне регулювання. Більш ніж коли-небудь важливими ключовими кваліфікаціями стають, таким чином, орієнтація на ринок, креативність, добра підготовка і добрий менеджмент. Ми укріплюватимемо в цьому фермерів і лісоводів. При цьому ми не робимо ніякої відмінності між формами підприємств і напрямками виробництва, звичайною і екологічною обробкою землі. Різноманіття і орієнтація на ринок німецького сільського господарства і харчової промисловості означає для нас також присутність як на міжнародних, так і регіональних ринках.

260. Ми виступаємо за поліпшення умов виробництва і праці фермерів у рамках європейської аграрної політики. Нашою метою є чесні умови конкуренції на європейських і міжнародних аграрних ринках. Ми виступаємо за те, щоб законні рамкові умови в Європейському Союзі були гармонізовані, а в міжнародному плані сильніше враховувалися і узгоджувалися аспекти захисту навколишнього середовища, природи, споживачів і тварин.

261. Ми виступаємо за живе і гідне життя людей у сільській місцевості. Вона є місцем господарювання, культури, природи і відпочинку. Її потрібні перспективи розвитку, які уможливають для людей, які живуть там, добрі умови життя, освіти і праці. Більше уваги слід приділяти, зокрема, слабким в структурному відношенні

сільським регіонам. Вони і надалі потребують активної підтримки в розвитку соціальної і технічної інфраструктури, а також підтримки в зміцненні їх економічного потенціалу.

262. Вирощення рослинної сировини для видобутку енергії, використання відновлювальних видів енергії, надає і поза рамками сільського і лісового господарства великі шанси для динамічного розвитку економіки та технологій. В цій сфері ми хочемо і далі розумно розширювати провідну роль Німеччини, зберігаючи обробку земель, що не завдає шкоди навколишньому середовищу.

263. Зелені генні технології в майбутньому можуть зробити важливий внесок як в забезпечення продуктами харчування, так і в енергобезпеку. В порівнянні з економічними міркуваннями питання безпеки і благонадійності мають вийти на перший план. Необхідно ретельно досліджувати застосування зелених генних технологій для більш ефективного використання сировини, для забезпечення сировиною і виробництва енергетичних рослин. Після проведення успішних наукових досліджень їх втілення у практику в Німеччині має також привести до отримання нових продуктів.

264. Ми виступаємо за багатофункціональне сільське господарство, в якому разом з вирощенням відбувається переробка і виведення на ринок продуктів через регіональні економічні цикли.

VII. АКТИВНІ ГРОМАДЯНИ, СИЛЬНА ДЕРЖАВА, ВІДКРИТА СВІТУ КРАЇНА

1. 1. ЗМІЦНЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА - ПІДТРИМКА ВЛАСНОЇ ІНІЦІАТИВИ

265. Наш вільний демократичний лад і його політичні інститути утворюють фундамент для живої демократії. Нашою метою є постійне зміцнення авторитету цього ладу. В світі, що змінюється, майбутнє нашої країни залежить від того, наскільки громадяни зможуть брати на себе відповідальність за інших і розуміти це як вираз своєї особистої і суспільної свободи. Ми виступаємо за партнерські та довірливі відносини між громадянами і державою. Ми виступаємо за державу, яка підтримує громадянина, яка дає гарантії, забезпечує, допомагає, робить здатним до дій і дозволяє відповідно меншим структурам діяти вільно та на власну відповідальність.

266. Демократична участь громадянина виражається у виборах і голосуваннях, а також в багатоманітних формах громадянської активності. Наша жива демократія

потребує добровільної та безвідплатної участі на загальне благо і робить ставку на активних громадян.

267. Громадянська свідомість забезпечує єдність суспільства. Активність громадян нічим не можна замінити. Кожний має здібності, які можуть збагатити суспільство. Кожний окремий громадянин несе відповідальність за загальне благо. Відчуття належності до громадськості та усвідомлення відповідальності виявляються в шлюбі та сім'ї, в церкві, на робочому місці, в союзах, об'єднаннях і громадянських ініціативах, а також на комунальному і державному рівні.

268. Без роботи на громадських засадах наше суспільство було б біднішим. Людей, які здійснюють суспільну роботу, які добровільно виконують соціальну роботу або започатковують громадянські проекти, слід заохочувати, їх не можна навантажувати розпорядженнями і регламентаціями.

269. Ми хочемо мати громадян, відкритих для громадянської активності і відповідальності. Біржі суспільних робіт і агентства добровольців можуть підтримувати і організовувати таку діяльність. Ми виступаємо за визнання в професійних біографіях громадської роботи, а також роботи добровольцями протягом року.

270. Багато людей, зокрема - підприємці, роблять цінний внесок в наше загальне благо. Продовжуючи розвивати податкове право, ми хочемо підтримати їх активність.

271. Об'єднання і інші суспільні організації і групи входять до складу активного і вільного громадянського суспільства. Вони самостійно визначають свої задачі в межах загального добробуту. Вони розвивають суспільну і політичну дискусію.

Спорт

272. Спорт об'єднує, освічує, активізує, надихає і інтегрує. Спорт сприяє формуванню гуманних цінностей – таких, як толерантність, чесність, досягнення успіхів, суперництво, відповідальність, усвідомлення власних меж і пошана до інших. Так, спорт може істотно сприяти утворенню більш мирного та кращого світу.

Спорт - гарант симпатій до нашої країни! Присутність в засобах масової інформації робить спорт живим для будь-кого, є значним економічним чинником, гарантує і створює робочі місця. Першочерговим завданням нашої політики в галузі спорту є підтримка спорту в усіх його проявах, зміцнення його автономії та посилення власної відповідальності.

Союзи є основою німецького спорту. Надійна підтримка союзів і тих, хто працює в них на громадських засадах, є важливою метою нашої політики. Спорт, рух і харчування роблять вагомий внесок в збереження здоров'я. Власна відповідальність кожного в сфері профілактики здоров'я повинна бути посилена стимулами. Профілактика здоров'я завдяки спорту і руху розвантажує наші соціальні системи.

Справні спортивні споруди є непорушною умовою для активного розвитку масового спорту та спортивних досягнень.

Підтримка масового спорту та спортивних досягнень

273. Ми визнаємо себе прихильниками принципу досягнень у спорті, гуманного спорту, розрахованого на найкращі показники. Такий спорт виконує важливу зразкову функцію для масового спорту. Підтримка спорту в Бундесвері, федеральній поліції і на митниці складає невід'ємну частину німецького спорту рекордів і повинна бути збереженою в нинішньому обсязі. Економіка також повинна відкривати професійні перспективи для спортсменів-рекордсменів.

При цілеспрямованій і систематичній підтримці талановитої молоді спортивна, шкільна і професійна освіта повинні бути злагоджено скоординовані одне з одним. Ми виступаємо за розширення елітних спортивних шкіл.

Досягнення людей з обмеженими можливостями як у сфері масового спорту, так і в спорті рекордів, вражають, вони є виразом непохитної волі і наполегливості. Спорт і рух укріплюють особисту працездатність, вселяють упевненість в себе, полегшують просторову і соціальну мобільність і є ефективною допомогою в житті.

Можливості і стимули для людей з обмеженими можливостями мають бути розширені, аби вони могли займатися спортом. (Безперешкодний) доступ до спортивних закладів повинен бути гарантований.

Боротьба з допінгом

274. Допінг руйнує основні цінності спорту, вводить в оману суперників на змаганнях, глядачів і не в останню чергу загрожує здоров'ю спортсменів. Визнання спорту рекордів вирішальною мірою залежить від щирої та успішної боротьби з допінгом.

Допінг можна зустріти і в сфері фітнесу і дозвілля, з ним слід боротися спільними зусиллями спорту, політики, економіки, засобів масової інформації і не в останню чергу всього суспільства.

2. ЗА СИЛЬНУ ДЕРЖАВУ: СВОБОДА І БЕЗПЕКА ДЛЯ ГРОМАДЯН

275. Наша держава служить гідності і свободі людини. Вона черпає свій авторитет, зокрема, зі свого зв'язку з основними правами. Вона повинна сприяти благу окремої людини і співтовариства. В демократичному суспільстві немає прав без обов'язків і немає свободи без відповідальності.

276. До головних задач держави відноситься захист основних прав і запобігання зловживання владою. Вона повинна захищати громадянина від небезпек зсередини і ззовні і нести свою відповідальність за свободу і мир. Вона має надати особі можливість вільно розвиватися, підтримувати слабих і піклуватися про солідарний захист від ризиків, захист від яких індивід не може забезпечити сам. Крім того, держава повинна зберігати і удосконалювати порядок, необхідний для людського співіснування, а також забезпечувати свободу та різноманіття суспільних сил. Вона повинна зберегти природні основи життя для нас і майбутніх поколінь і сприяти збереженню творіння.

277. Для того, щоб держава могла концентруватися на своїх головних завданнях, вона не має бути переобтяженою вимогами, не повинна брати на себе такі задачі, виконання яких суперечить принципам власної відповідальності, свободи і субсидіарності. Дієва державна

служба є умовою для надійної державної інфраструктура. Урядовці-професіонали залишаються невід'ємною частиною для здійснення суверенних задач. Ми хочемо, щоб у нас була сильна держава без надмірних повноважень.

Свобода у відповідальності перед Богом і людьми

278. Наша вільна держава живе в умовах, які вона сама не може забезпечити. Ціннісні переконання не можна нав'язати державою зверху. Навпаки: вони складають суспільну угоду, з яких випливають свобода та відповідальність.

279. Ми підтримуємо преамбулу Основного закону і тим самим визнаємо свою відповідальність перед Богом і людьми. Основний закон ґрунтується на цінностях, що мають християнське походження. Вони великою мірою сформували нашу країну і наше суспільство. Тримати їх в своїй свідомості, зберігати і надавати їм можливість для самовиявлення - ми розуміємо це не тільки як завдання християнських церков, але і як першочергову задачу держави і громадян. Християнські символи повинні залишатися зримими в суспільному просторі. Вони мають бути захищеними так само, як і створені християнством неділі та свята.

280. Одночасно ми визнаємо, що і інші релігії теж мають свої цінності, які здійснюють позитивний вплив на наше суспільство і наш вільний порядок. Ми поважаємо приналежність до будь-якої релігії. Того ж самого ми очікуємо від прихильників інших релігій. Особливу відповідальність ми несемо за іудейські громади в Німеччині. Вони є частиною нашої культури і невід'ємною частиною нашого суспільства. Своєю суспільною активністю вони одночасно сприяють підвищенню авторитету Німеччини в світі.

281. Ми сповідаємо самостійність і незалежність християнських церков і визнаних релігійних співтовариств. Ми бачимо їх в сумісній відповідальності за суспільство і тому визнаємо себе прихильниками існуючої системи стягнення церковних податків. Ми визнаємо їх зразкові досягнення в практичному служінні ближньому. Свобода церков і релігійних співтовариств діяти усередині суспільства повинна залишатися недоторканною. Наш вільний правопорядок гарантує право на вільне сповідання релігії. Ми чекаємо від держав і урядів

усього світу, що вони гарантуватимуть свободу віросповідання в своїх країнах. Ми - за постійний діалог між релігіями.

Вільний демократичний основний порядок

282. Основою для співіснування людей в Німеччині є цінності, на яких базується Основний закон. На цій основі, що пройшла випробування, наша нація об'єдналася в демократичну, вільну, соціальну і федеральну правову державу.

283. Ми визнаємо себе прихильниками представницької демократії, що поєднує політичне керівництво і демократичну відповідальність одне з одним. Представницька демократія не виключає елементів безпосередньої демократії. Останні можуть розумно доповнювати представницьку систему на регіональному рівні.

284. Ми живемо в суспільстві з різними світоглядами, думками і інтересами. Це вимагає демократичного волевиявлення, при якому суперечливі думки і інтереси зводяться в більшість, не залишаючи без уваги проблеми і переконання меншин. Принцип більшості поєднується з захистом меншин.

285. Політичні партії несуть особливу відповідальність за державу і суспільство. Вони опікуються суспільними завданнями, беруть участь у політичному волевиявленні та підтримують активну участь громадян в політичному житті. Вони виконують своє доручення, завойовуючи довіру громадян і роблячи чіткі ділові і кадрові пропозиції для ухвалення рішень. Формування їхньої думки і їхня робота повинні бути прозорими.

Народні партії звертаються до всіх людей в Німеччині. ХДС, будучи центристською народною партією, має особливу можливість зводити воедино різні інтереси й орієнтувати їх на благо суспільства.

286. Нашому вільному суспільству відповідають свобода і відповідальність засобів масової інформації. Вони беруть участь у формуванні громадської думки і сприяють контролю за державною владою. Умовою для цього є їх незалежність і різноманіття.

Свобода і безпека в правовій державі

287. Захист свободи та впорядкування спільного існування людей є завданнями права. В правовій державі здійснення державної влади підлягає прив'язці до права і закону. Право дає нашому суспільству рамки для здійснення порядку. Воно встановлює цінності і визначає межі того, що можна здійснити там, де існує загроза для людської гідності і свободи. Наша правова держава надає нам правову безпеку.

288. Свобода і безпека є природними основними потребами людини. Вони не виключають, а обумовлюють одна одну. З суверенної претензії держави на монополію влади випливає її обов'язок гарантувати свободу і безпеку. Держава, яка не захищається від своїх ворогів, програє свободу своїх громадян. Тому нам потрібна пильність по відношенню до будь-якої форми нетерпимості, екстремізму та насильства. Не може бути ніякої терпимості по відношенню до нетерпимості. Після багатостраждального досвіду з екстремістським застосуванням насилля ми усвідомлюємо велику відповідальність в боротьбі проти правих і лівих екстремістських груп.

289. Запобігання злочинам, захист від ризиків для суспільної безпеки і порядку, а також розслідування і покарання за злочини і порушення є непорушними передумовами мирного співіснування. Запобігання злочинності є завданням всього суспільства. Так, сім'я та держава за підтримки засобів масової інформації мають взятися, зокрема, за боротьбу проти насильства з боку молоді, яке багато в чому є наслідком невдалої інтеграції, помилкового розуміння власної ролі та безперспективності. Тільки той, хто може жити без страху за себе, свою сім'ю і свою власність, вірить в свою державу. Той, хто нехтує безпекою, ставить на карту визнання держави.

290. Недооцінка злочинності є хибним шляхом. Тому, хто порушує право і тим самим протиставляє себе цінностям нашого суспільства, доведеться зважати на послідовне переслідування і швидке покарання. Поліція і юстиція захищають від злочинності. Готова до оборони демократія повинна дозволити своїм державним органам використовувати в рамках встановлених меж техніку, необхідну для боротьби із злочинністю і отримувати необхідну для цього інформацію. Інтереси щодо захисту даних особи повинні бути приведені у відповідність із ефективною боротьбою проти

злочинності. Захист даних громадян не повинен стати захистом для злочинців.

291. Діючий на міжнародному рівні тероризм і організована злочинність все міцнішають. Громадяни повинні бути захищені від цього. Міжнародна співпраця правоохоронних органів і юстиції повинна бути розширеною. Потрібно мати можливість необмежено застосовувати закон в боротьбі проти безмежної злочинності.

292. Політичний ісламізм і терористичний ісламізм, які ставлять свою радикальну інтерпретацію ісламу вище за нашу конституцію, є особливо небезпечною для людей в Німеччині, зокрема - більшості мусульман, які є відданими Конституції. Ми будемо активно підтримувати суспільну згуртованість всіх демократів, не зважаючи на релігійні межі, й одночасно послідовно боротися з готовим до насильства фундаменталізмом.

293. Той, хто хоче підвищити безпеку всередині країни, повинен посилювати поліцію. Внутрішня безпека знайшла новий глобальний вимір завдяки новим викликам. Інструменти і органи внутрішньої та зовнішньої безпеки повинні бути поєднані між собою. В концепції національної безпеки необхідно покращувати співпрацю між федерацією, землями і громадами. Складовою частиною такої концепції щодо зміцнення захисту батьківщини є Бундесвер. В особливо небезпечних ситуаціях повинна існувати можливість для його застосування всередині країни. Збройні сили повинні мати можливість зробити свій внесок до зменшення терористичної небезпеки і до захисту від катастроф на додаток до федеральної поліції і земельної поліції в рамках встановлених меж.

Посилена боротьба з бюрократією

294. Ми не сприймаємо державу, яка регулює всі сфери діяльності людей. Ми виступаємо проти надмірного регулювання за допомогою законів і розпоряджень і проти надмірної бюрократизації управління. Громадянська свобода і соціальна ринкова економіка не повинні потонути в потоці нормативів. Існуючі закони і розпорядження повинні регулярно перевірятися щодо смислу їх подальшого існування. Необхідність нових законів і розпоряджень повинна перевірятися і підтверджуватися законодавчим органом. Тут діє

принцип: якщо необхідності приймати закон немає, то не слід його і приймати. Прості нормативні акти в майбутньому мають набувати чинності в принципі тільки з зазначенням терміну їх чинності. Закони повинні бути зрозумілими і максимально короткими. Чіткість і систематика права повинна й надалі удосконалюватися. Управлінські процеси і структура органів влади повинні бути спрощені, пропозиції електронного урядування необхідно розширювати.

295. Скорочення бюрократії повинне починатися з визначення цілей держави. Усунення зайвої бюрократії на користь сильного та близького до громадян управління є нагальною задачею, що діє для громадян, економіки і держави. Громадяни можуть і хочуть робити для нашого суспільства більше, ніж їм дозволяє неозорий і непрозорий розподіл державних компетенцій. Ми хочемо для всіх державних рівнів, також і європейського рівня, чітких компетенцій і сфер відповідальності. Потрібно сконцентрувати зусилля для скорочення бюрократії на всіх рівнях.

Ефективна юстиція і послідовне здійснення правосуддя

296. Незалежна юстиція є хребтом нашої правової держави. Вона захищає громадян від свавілля і зловживання владою і піклується про те, щоб кожний добився свого права.

Довга тривалість ведення процесу зриває швидке відновлення правового миру. Ми хочемо зберегти ефективність судів і прокуратур, а де потрібно – поліпшити її.

297. Здійснення правосуддя повинне враховувати інтереси безпеки громадян. Повернення колишніх злочинців в суспільство є нашою метою, але і громадяни повинні бути захищені від небезпечних злочинців. Безпека і повернення злочинців у світ не суперечать одне одному. Їх ресоціалізація повинна бути підлегла одній меті - захисту громадян від злочинності. Захист жертв має пріоритет перед захистом злочинців.

Соціальна держава

298. Вільна правова держава і соціальна держава доповнюють одна одну. Справедлива соціальна система повинна забезпечувати рамкові

умови для гідного людського існування всіх і гарантувати надання допомоги в важких ситуаціях, що виникають не з власної вини. Соціальна справедливість повинна, зокрема, проявлятися по відношенню до слабких. Соціально-державна турбота не повинна вести до встановлення опіки з боку держави. Вона повинна заохочувати працездатність індивіда і вимагати його солідарної активності - і тут діє принцип субсидіарності.

Федералізм і місцеве самоврядування

299. Федеральна структура Німеччини є виразом розвинутого культурного і історичного розуміння себе, розуміння батьківщини і ідентичності її громадян. Федералізм і місцеве самоврядування є важливими принципами нашої держави. Ми хочемо зберегти і розвивати їх далі. Вони сприяють забезпеченню свободи людей і розподілу державної влади. Вони роблять можливим підтримку своєрідності та інтересів окремих регіонів і громад. В містах і комунах із дня у день постає питання, чи спрацьовує існування нашої спільноти. В рамках поглиблення європеїзації та глобалізації самоврядні комуни є найважливішою опорою нашого суспільства.

300. Державні задачі повинні виконуватися в наближенні до громадян на комунальному рівні, де це має сенс і є можливим. Має бути гарантовано достатнє забезпечення комун фінансами. При розподілі компетенцій між федерацією, землями і комунами повинні застосуватися принцип субсидіарності та принцип конексії.

301. Участь земель в розробці законодавства та в управлінні федерацією є важливим принципом нашого федерального устрою. Це відноситься до кооперації земель між собою, за посилення якої ми виступаємо. Повноваження та політична відповідальність федерації, земель і місцевого самоврядування повинні бути ясними.

302. Федералізм набуває все більшого значення на фоні глобалізації та розширення і поглиблення Європейського Союзу. Німеччина збагатила процес європейської інтеграції завдяки своїм федеральним структурам і пов'язаному з цим досвідом.

3. КРАЇНА ІНТЕГРАЦІЇ НІМЕЧЧИНА

303. Для ХДС інтеграція іммігрантів, зокрема дітей і молоді другого і третього покоління, в наше суспільство є ключовою політичною задачею. Ми розуміємо інтеграцію як поступальний позитивний процес щодо відповідальності мігрантів, в політиці і в суспільстві загалом. Міграцію та інтеграцію потрібно формувати; ми розуміємо їх як шанс і збагачення. Наша політика повинна орієнтуватися на суспільні і економічні інтереси Німеччини, які послідовно враховують європейський вимір міграції, усвідомлюючи свої гуманітарні зобов'язання і свою відповідальність. Із урахуванням менш розвинених країн.

304. Нам потрібна контрольована імміграція добре освічених, працездатних і охочих до інтеграції людей, які хочуть у нас жити, працювати, приймати наші цінності і нашу країну як свою батьківщину. Німеччина повинна бути привабливою для цих людей. Вони є вирашем для нашої країни.

305. Усвідомлюючи історичну відповідальність, ми не відмовляємося від нашої політики прийому німців-переселенців при одночасному поліпшенні основ для життя на території їх походження.

306. Німеччина є відкритою для світу й толерантною країною, в якій німці і іммігранти живуть і працюють разом. Німеччина неодноразово приймала людей і в більшості випадків успішно інтегрувала їх для того, щоб вони змогли розкрити свої таланти, зробити нашу країну плідною в духовному, культурному і соціальному відношенні. Завдяки своїм успіхам вони знайшли визнання. Одночасно Федеративна Республіка Німеччина надає численним людям притулок із гуманітарних міркувань, адже це відповідає почуттю відповідальності, що бере свій початок в нашому образі людини, сформованому християнством.

307. Німеччина - це країна інтеграції. Інтеграція означає включення в суспільну структуру, а також визнання культурного різноманіття на основі основних цінностей, що розділяються і приймаються всіма. Інтеграція означає і готовність взяти на себе відповідальність за нашу країну. Ми відкидаємо вільне від зобов'язань співіснування і паралельні суспільства, в яких виражається неповага до нашого

правопорядку. Той, хто хоче жити в Німеччині, повинен визнати і прийняти основні цінності і норми нашого вільного демократичного ладу, не відрікаючись від свого походження і не відмовляючись від своїх коренів. Але там, де права людини і демократія ставляться під сумнів, немає права на культурні відмінності. Цей принцип, зокрема, діє і щодо рівноправності жінок і чоловіків. В цьому всі повинні бути однієї думки - як іммігранти, так і приймаюча сторона. Той, хто постійно відмовляється від інтеграції, має рахуватися з можливими санкціями.

308. Знання Німеччини є ключем до інтеграції. Чіткі і зрозумілі вимоги є не перешкодою, а основою для суспільної інтеграції. Наш принцип звучить так: вимагати і підтримувати. ХДС виступає за широку підтримку інтеграції. Інтеграція стосується всіх сфер.

309. Інтеграція ставить вимоги перед окремими людьми та передбачає відповідальність суспільства і держави. Їй потрібна взаємодія всіх і вона торкається всіх сфер життя. Інтеграція реалізується в сумісному житті на місцях в комунах. Першу роль тут відіграють, зокрема, церкви і релігійні громади, культурні і освітні установи, мігрантські організації, засоби масової інформації, спортивні клуби, фундації, союзи і асоціації, підприємства і профспілки. При цьому всі ми виграємо від успішної інтеграції і керованої імміграції, як в економіці і праці, так і в повсякденному житті одного з одним.

310. Отримання громадянства як вираз успішного процесу інтеграції розуміється нами як здійснення рівноправної участі зі всіма правами і обов'язками. Це є вирішальним моментом в житті індивіда, який у такий чин висловлює свою лояльність по відношенню до держави. Це слід визнати і підтримувати, виходячи з того, що кількість людей, які отримують громадянство, скорочується.

311. ХДС виступив з ініціативою щодо розробки Національного плану інтеграції, він виступає за єдину політичну концепцію, яка ув'язала б політику ринку праці і соціальну політику, сімейну, освітню політику і

VIII. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ІНТЕРЕСІВ НІМЕЧЧИНИ

1. ШАНС НІМЕЧЧИНИ - ЄВРОПА

312. ХДС є німецькою європейською партією. Із самого початку він зі всією пристрастю форсував процес європейської єдності. Ми виступаємо за продовження інтеграції Європи, мужньо почате Конрадом Аденауером і згодом поглиблене Гельмутом Колем. Після об'єднання Німеччини ми виступаємо за подальшу інтеграцію Європейського Союзу в інтересах всіх держав-членів і їх громадян. Сила Європи – це і шанс Німеччини.

313. Європа є культурним і ціннісним співтовариством. Вона об'єднує своїх жителів в усвідомленні власної європейської ідентичності. Національні держави і ідентичність їх народів є формуючими складовими частинами Європи єдності в різноманітті. Загальні традиції, релігійні, ідейні і духовно-історичні фундаменти нашого континенту поєднують народи, оминаючи

національні, регіональні, політичні й економічні відмінності.

314. Християнський образ людини як частина загальної європейської спадщини є важливим для європейської ідентичності. І в століття глобалізації він залишається основою для формування спільного майбутнього в Європі.

315. Німеччина повинна у власних інтересах взяти на себе активну роль у завершенні об'єднання Європи. Об'єднана Європа зможе краще здійснювати наші інтереси в добу глобалізації спільно з трансатлантичними партнерами, з якими нас зв'язують загальні цінності, свобода, демократія і принципи правової держави.

316. Європейська єдність є історією найбільшого політичного успіху. Вона є моделлю і орієнтиром для багатьох частин світу. З часів Другої світової війни вона несе Європі свободу, мир і благополуччя. Європейська єдність є ключем, що забезпечує все це. Сьогодні Європейський Союз гарантує більшу безпеку як всередині, так і назовні. Ми переконані: Європейський Союз є найкращою відповіддю на такі виклики, як глобалізація, міграція, нові загрози для нашої безпеки, зміна клімату і енергетична безпека.

Жодна держава-член не зможе поодиноці впоратися з цими викликами. Німці і їх партнери в Європейському Союзі мають спільні долі. Суверенітет окремої держави-члена ефективно розкривається тільки завдяки тому, що він реалізується спільно.

317. Важливим для Європейського Союзу є його визнання власними громадянами. Він повинен знаходити у громадян нову силу переконання, тому що мир, добробут і безпека сьогодні для більшості європейців є само собою зрозумілими речами. Нашою політикою ми хочемо укріпити віру громадян в Європейський Союз.

318. Ми хочемо, щоб, зокрема, молоді люди брали активну участь в формуванні Європейської інтеграції. Це передбачає інтенсивне інформування про політику і історію Європи. Ми хочемо мати сильну і дієздатну Європу. Тому Європейський Союз повинен у відповідності з принципом субсидіарності зосереджуватися на тих задачах, які європейський рівень може виконати краще, ніж національні держави з їх регіонами і комунами. Тому необхідно ще раз перевірити

структуру завдань у майбутніх змінах договору про ЄС. При цьому має залишатися можливість делегування частини завдань державам-членам. Європейський Союз повинен будуватися демократичним, прозорим дієздатним, небюрократичним і близьким до громадян.

319. Використання фінансових коштів Європейського Союзу має відбуватися більш цілеспрямовано, ефективно, орієнтуватися на майбутнє, система фінансування повинна бути ґрунтовно реформована відповідно до економічного потенціалу окремих держав-членів, щоб Європейський Союз не отримав власну компетенцію для стягування податків і для отримання державних кредитів. І в цьому контексті ми роз'яснюватимемо людям, які переваги для них має Європа і які перспективи в майбутньому відкриваються для них.

320. Європейський Союз, будучи союзом громадян і держав-членів, стоїть з Лісабонським договором на новій основі, яка ґрунтується на загальних цінностях і європейському образі людини - який значною мірою сформований завдяки християнству, іудейству, античності і просвіті. Хартія основних прав є виразом цих цінностей. Ми виступаємо за зв'язок з Богом. Ми не відмовляємося від довгострокової мети: створити Конституцію для Європейського Союзу.

321. Національна держава мінятиметься, але існуватиме довго. В рамках відведених йому державами-членами компетенцій Європейський Союз працює за принципами і методами федеральної держави.

322. Ми хочемо й надалі укріплювати демократію в Європейському Союзі і права Європарламенту. Європарламент і Рада Європейського Союзу повинні брати рівноправну участь в будь-якому європейському законодавстві в системи двох палат. Національні парламенти держав-членів повинні і в майбутньому легітимувати передачу суверенних прав Європейському Союзу. Вони повинні також узяти на себе важливу роль в контролі принципу субсидіарності та принципу пропорційності. Вотум громадян на виборах Європарламенту повинен знайти відбиток у виборах Президента комісії Європарламентом. Крім того, ми виступаємо за європейське виборче право, що співвідноситься з особою.

323. Політичні партії на європейському рівні сприяють формуванню

європейської політичної свідомості і виразу волі громадян Європейського Союзу. Ми, християнські демократи, виконуємо це доручення як члени Європейської Народної Партії. Європейські партії повинні робити посилений внесок у становлення європейської громадськості, наприклад, за допомогою посиленої персоніфікації європейської політики .

324. Німеччина як країна, розташована в центрі Європи, залежить від добрих відносин зі своїми сусідами. Будучи найбільшою національною економікою Європейського Союзу з найбільшим населенням, ми повинні робити внесок в справу європейської єдності як упевненої в собі, відкритої світу країни, що наводить мости. Ми переконані: Європа буде реалізована тільки через спільні зусилля - в рівноправному співіснуванні як великих, так і малих, як більш старих, так і нових держав-членів. Франція є найважливішим партнером Німеччини в Європі. Ці зв'язки ми хочемо розширювати, щоб Франція і Німеччина продовжували бути першопрохідцями в побудові Європейського Союзу.

325. Для нас Європа - це перш за все і Європа регіонів. Різноманіття і самостійність регіонів і комун Європи повинні зберігатися тривалий час. Передусім прикордонні регіони є територіями, на яких особливою мірою можна реально побачити і прожити європейську інтеграцію. Взаємні знання і розуміння політичних, культурних, мовних, історичних і суспільних особливостей сусідніх регіонів є основою транскордонної кооперації. Тому ми виступаємо за заохочення вивчення мови наших сусідів у прикордонних регіонах. Прикордонні і транскордонні регіони є, таким чином, важливими структурними елементами процесу європейської єдності і повинні свідомо ставитися до виконання цієї важливої функції містків.

326. Тісний зв'язок з батьківщиною, національна самобутність і європейська спільність доповнюють і обумовлюють одне одного. Ми виступаємо за міжнародне і європейське право для груп народностей та меншин, право на батьківщину, на власну мову і культуру.

327. В об'єднаній Європі з кордонами, що все більше відкриваються, вигнані з батьківщини особи і групи народів також виконують важливу зв'язуючу функцію між націями. Німці, які залишилися на своїй батьківщині поза межами Федеративної Республіки Німеччина,

можуть здійснювати цю важливу функцію між Німеччиною і її сусідами в подальшому об'єднанні Європи. Вигнання будь-якого роду повинні бути заборонені на міжнародному рівні, а порушені права визнані.

328. Колишні хвилі розширення Європейського Союзу збільшили зону стабільності і принесли Німеччині політичну і економічну користь. Для багатьох людей на заході Балкан і в Східній Європі Європейський Союз став зразком відкритого суспільства, мирного співіснування народів і тим самим - виразником надій для їх політичного і економічного майбутнього. Європейський Союз повинен впоратися зі своєю відповідальністю по відношенню до народів в цих регіонах Європи.

Повне членство в Європейському Союзі не може бути єдиною відповіддю на це в будь-якому випадку. Не тільки виконання критеріїв вступу є мірилом для прийому нових членів, але і можливості самого Європейського Союзу приймати нових членів. Ми вважаємо Привілейоване партнерство Європейського Союзу з Туреччиною правильним рішенням.

329. Подальше поглиблення Європейського Союзу значною мірою визначає майбутній процес розширення. Згуртованість і дієздатність повинні підвищуватися, інтеграційний процес повинен бути форсований. Процес європейського розширення повинен сприяти посиленню європейської ідентичності. Угоди про асоціацію і особливе партнерство, а також моделі багатостороннього співробітництва на кшталт Європейського економічного простору можуть виступати як проміжні кроки або як рішення на тривалий час. В Європейський Союз можуть вступати тільки європейські держави.

330. Для безпеки і добробуту Європейського Союзу і його держав-членів центральне значення мають стабільність і добробут держав в його безпосередньому сусідстві. Тому Європейському Союзу потрібні конкретні угоди і добрі відносини з його сусідами.

331. Загальна європейська валюта зміцнює згуртованість і економічну потужність країн-членів. Завдяки їй політична єдність стала фактично незворотною. Митний союз, внутрішній ринок і євро надали значне сприяння справі стабільності, добробуту і глобальної конкурентоспроможності Європи. Європа - це істотна частина нашої

відповіді на глобалізацію, оскільки це робить нас сильними в міжнародній конкуренції. Завершення і подальший розвиток загального внутрішнього ринку залишається задачею на тривалу перспективу. Не можна зменшувати користь загального ринку за рахунок надмірного регулювання. Європейський Союз повинен докласти всіх зусиль для того, щоб посилено створювати економічне зростання, ствердитися на своєму місці на світовому ринку і поліпшити свої шанси на конкурентоспроможність. Сюди відносяться необмежена незалежність Європейського Центрального Банку і суворе дотримання Європейського пакту стабільності і зростання. Так само повинні підтримуватися наукові дослідження, розвиток і освіта.

332. Технічний прогрес є найважливішим чинником високої продуктивності і зростання економіки. Європейському Союзу також потрібна стратегія високих технологій, щоб надовго зберегти в Європі добре оплачувані і конкурентноздатні робочі місця.

333. Ми виступаємо за те, щоб Європа залишалася регіоном добробуту. Ми представляємо соціальну ринкову економіку як економічну і соціальну модель. У важливих сферах соціальної політики, а також екологічної політики у всій Європі повинні бути закріплені уніфіковані мінімальні стандарти, які роблять можливою чесну конкуренцію, обмежують різницю в конкуренції всередині Європейського Союзу і не висувають зависокі вимоги до жодної з держав-членів. Тільки разом ми як Європейський Союз зможемо упроваджувати глобальні, сформовані нашими цінностями стандарти. При цьому особливим пріоритетом для нас є трансатлантичне економічне партнерство.

334. Важливою метою є розширення свободи дій для громадян і підприємств шляхом скорочення кількості розпоряджень і адміністративних витрат. Європейська незалежна рада з контролю за нормами може зробити тут істотний внесок. При імплементації європейського права в німецьке право потрібно також уникати надмірного регулювання.

335. Закони співтовариства повинні бути спрощені, а якість оцінки наслідків дії європейських законотворчих проєктів підвищена. В Європейському Союзі також повинен відбуватися систематичний контроль законотворчих проєктів, що перебувають на розгляді, як це

досягається в Німеччині завдяки принципу дисконтинуїтету. Наша мета - сучасна Європа зі сприятливими умовами свого місцезнаходження.

336. Забезпечення внутрішньої безпеки відноситься до центральних задач національної і європейської політики. Поетапною реалізацією Спільного простору свободи, безпеки і права Європейський Союз робить важливий внесок в збільшення свободи і свободи пересування громадян. Одночасно це дозволяє ефективно боротися з тероризмом і іншими формами міжнародної злочинності.

337. У зв'язку з рішучим і активним захистом наших загальних цінностей нам потрібно, зокрема, покращувати транскордонний обмін інформацією між органами поліції та органами безпеки держав-членів. Наявні інформаційні системи мають розбудовуватися й бути адаптованими до нових викликів боротьби із злочинністю і тероризмом за умови застосування новітніх технічних розробок. Для цього нам необхідно укріплювати спільні інститути – такі, як ЄВРОПОЛ і ЄВРОЮСТ і налагодити більш тісну пряму співпрацю між національними поліцейськими органами. Ефективна боротьба з нелегальною міграцією, поетапний розвиток спільної європейської політики з питань надання притулку, а також посиленій європейській обмін досвідом з питань інтеграції є подальшими задачами, на які ми повинні дати відповідь на європейському рівні.

338. Ми виступаємо за спільну зовнішню політику та політику безпеки в руслі інтегрованої стратегії безпеки, яка включає також енергетичну і сировинну безпеку. Вона діє на користь нашої країни. Європейський Союз повинен рішуче проводити процес глобалізації, виходячи зі своїх інтересів і цінностей відповідно до чисельності свого населення і економічної продуктивності. Для цього необхідно створення політичних інституційних передумов, щоб Європейський Союз міг говорити єдиним голосом і був дієздатним. Тоді він зі своїм багатим досвідом побудови регіонального мирного порядку на основі співтовариства і внутрішнього ринку зможе переконливо представити себе іншим регіонам світу як привабливий партнер.

339. Невід'ємною частиною нашого розширеного розуміння безпеки є співпраця в галузі сприяння розвитку. Європейський Союз є найбільшим співтовариством донорів. Для того, щоб отримати

необхідну для цього згоду з боку населення, необхідно організувати прозоре надання і використання коштів, а також організувати тісні зв'язки з галузями національної політики. Це має відповідати принципу допомоги для самопомоги, яка, зокрема, повинна йти на користь людям на місцях, і, перш за все, підтримувати добре й ефективно управління, включаючи боротьбу з корупцією.

340. Європейська політика безпеки і оборони повинна бути розбудована як компонент оборонної політики Європейського Союзу. Ми визнаємо себе прихильниками оборони на європейському рівні, включаючи зобов'язання щодо політичного і військового сприяння по НАТО. Тому Європейський Союз повинен мати можливість проводити власні воєнні дії. Завдяки Бундесверу Німеччина значно сприяє розвитку Європейської політики безпеки і оборони. Ми і надалі виступатимемо за інтеграцію національних структурних одиниць в європейській структурі безпеки з європейською армією як метою на перспективу.

341. Трансатлантичні відносини завжди були важливою основою миру, свободи і добробуту в Німеччині і Європі. Вони і в майбутньому матимуть важливе значення. Тому ХДС виступає за те, щоб знову і знову шукати спільні позиції в партнерстві з США. При цьому все більш важливим стає розширення нашого економічного співробітництва. Разом з нашими трансатлантичними партнерами -США і Канадою - ми хочемо на основі наших ціннісних основ укріплювати вплив співтовариства західних цінностей.

342. Європейський Союз і США складають економічний простір миру, тісно пов'язаний між собою завдяки торгівлі і інвестиціям. Враховуючи все більше переплетіння трансатлантичних економічних відносин, ми виступаємо за подолання перешкод в торгівлі і за створення в довгостроковому плані трансатлантичного ринку. В трансатлантичних відносинах ми виступаємо за впевнену в собі Європу, яка сприймає себе не протиположною, а партнером США.

2. БОРЬБА ЗА СВОБОДУ ТА МИР - РОЛЬ НІМЕЧЧИНИ В СВІТІ

343. Свобода, солідарність і справедливість є дороговказною ниткою для нашої зовнішньої політики, політики безпеки і сприяння розвитку. Це відповідає нашому зобов'язанню щодо гарантування свободи і

безпеки для людей в Німеччині. Ми хочемо запобігти небезпекам для нашої країни і одночасно виступати у всьому світі за створення миру і свободи, за пріоритет права і універсальних прав людини. Так ми створимо і збережемо умови для того, щоб наша країна могла в умовах миру здійснювати з іншими країнами суспільний, культурний і економічний обмін, примножувати свій добробут і розвивати своє суспільство.

344. З кінцем холодної війни умови нашої зовнішньої політики і політики безпеки в корені змінилися. Біполярний світовий порядок відійшов у минуле. Принаймні 11 вересня 2001 р. вільний світ дізнався, що ми піддаємося сьогодні асиметричним загрозам, які можуть виникнути сьогодні далеко за межами наших кордонів. Ми виступаємо за подальший активний розвиток міжнародних відносин з тим, щоб конфлікти інтересів розв'язувалися максимально кооперативно і без застосування сили.

345. В добу глобалізації кожна країна є нашим сусідом. Держави, що розпадаються, часто є простором, куди відходять сили транснаціонального тероризму і міжнародної злочинності. Побудова правової державності і демократії та їх використання у віддалених регіонах служить безпосередньо нашим власним інтересам і є активною профілактикою безпеки. Демократія і правова держава створюють стабільність, від якої ми - національна економіка, залежна від експорту - особливо залежимо. Ми повинні не тільки в регіональному а і в глобальному відношенні бути готовими разом з іншими демократіями в рамках міжнародних організацій узяти на себе відповідальність. При цьому ми виходимо з концепції об'єднаної в мережу безпеки: без безпеки немає розвитку, без розвитку немає безпеки.

346. Для того, щоб виправдати нашу міжнародну відповідальність, ми повинні мати наготові відповідні засоби та інструменти зовнішньої політики, політики безпеки і сприяння розвитку - відповідно до наших завдань і зобов'язань. Успішна зовнішня політика повинна відповідати національним інтересам нашої країни. Сюди відноситься розуміння того, що коли ми проявляємо солідарність у міжнародному плані, то і самі зможемо скористатися солідарністю інших держав. Тому нашим інтересам відповідає не звуження політики на національному рівні, а орієнтування на справедливе вирівнювання інтересів.

347. Успішна зовнішня політика передбачає інтелектуальну і економічну працездатність, а також привабливість нашого суспільного устрою і культури. Вона повинна бути надійною, щоб можна було зберегти довір'я наших партнерів і союзників і тому відкидає особливі національні шляхи. Не в останню чергу вона повинна спиратися на волю, рішучість і здатність відстоювати наші цінності, переконання і інтереси в діалозі з іншими культурами. Ми хочемо активізувати обговорення зовнішньої політики і політики безпеки в нашій країні і Європейському Союзу.

348. Для того, щоб справитися з майбутніми зовнішньополітичними викликами, ми виступаємо за подальший розвиток Європейського Союзу, за підтримку і розширення трансатлантичного партнерства, а також за укріплення глобального порядку. Для посилення конкурентоспроможності нашої економіки ми збираємося поглиблювати трансатлантичну економічну інтеграцію.

349. НАТО залишається невід'ємною для безпеки Німеччини і Європи та первинним інструментом нашої політики безпеки і оборони. При цьому НАТО повинна бути постійним місцем трансатлантичного діалогу в сфері політики безпеки.

350. Трансатлантичне співтовариство базується на спільних цінностях. Із США і Канадою нас зв'язують партнерство і дружба, що пройшли випробування, і ми збираємося розширювати їх і надалі. Обидві держави були створені європейцями. Принципи американської Декларації незалежності в кінці XVIII століття були зразком для європейських країн, спочатку у Франції в 1789 р., а потім і в Німеччині.

Зокрема, США ми зобов'язані тим, що Німеччину і Європу було звільнено від націонал-соціалізму і комунізму. Без підтримки США німецька єдність і об'єднання Європи не були б такими простими. Все важливішим стає пошук з нашими трансатлантичними партнерами - США і Канадою - загальних позицій. Виходячи з наших спільних ціннісних основ, ми хочемо зміцнювати шанобливе ставлення до західного співтовариства цінностей.

351. Ми усвідомлюємо особливу історичну відповідальність Німеччини

перед Ізраїлем. Ми виступаємо за право Ізраїлю на існування як єврейської держави з надійними кордонами. Німеччина і Європа повинні сприяти подоланню криз на Близькому і Середньому Сході при партнерській співпраці з країнами регіону, а також розв'язанню Близькосхідного конфлікту. Для цього потрібна здатна на існування палестинська держава.

352. Ми виступаємо за мирне співіснування західних демократій з державами ісламської орієнтації. Ми поважаємо і цінуємо багату культурну традицію ісламського світу. В наших інтересах підтримувати помірні сили в мусульманських суспільствах на шляху до правової держави і демократії. Ісламський фундаменталізм і ісламський мотивований тероризм є загрозою в першу чергу для самих ісламських суспільств, але і для нас теж. Ми повинні бути готові і здатні до боротьби з ісламським тероризмом і фундаменталізмом разом з переважною більшістю мусульман і позбавити його поживного середовища.

353. Німеччина, Європа і Захід в цілому мають великий інтерес до добрих відносин з Росією. Ми прагнемо стратегічного партнерства Європейського Союзу з Росією, яке ґрунтується на універсальних цінностях Ради Європи. При цьому потрібно враховувати також інтереси центрально- та східноєвропейських держав. Ми хочемо активізувати з Росією економічне, політичне і суспільне співробітництво. За допомогою відкритого і широкого діалогу ми хочемо усилити демократичний розвиток, правову державність, різноманіття ЗМІ і громадянське суспільство в Росії.

354. Ми виступаємо за підтримку нашого сусіднього континенту Африки в його зусиллях, спрямованих на сталий розвиток, стабільність і добре управління, щоб люди мали там більш добру перспективу на життя. Ми прагнемо тісної співпраці з Африканським Союзом. Особливу проблему складають широко поширені бідність, голод, недостатні шанс на освіту і розповсюдження епідемій і хвороб. Конфлікти з застосуванням насилля, нестабільність і відсутність порядку в Африці не можуть залишати нас байдужими в Європі, адже наслідки цих явищ безпосередньо зачіпають нас, не в останню чергу у вигляді потоків міграції, що постійно зростають.

355. Партнерству з Латинською Америкою, з якою Європа тісно

зв'язана історією і цінностями, ми надаємо високого значення. При цьому ми підтримуємо країни, що інтенсивно розвиваються, - такі, як Бразилія і Мексика, в готовності брати на себе більше відповідальності в рішенні глобальних проблем. Завдяки співпраці з нашими партіями-партнерами ми робимо внесок в зміцнення демократії в багатьох країнах.

356. Для того, щоб зуміти краще впоратися з багатоманітними викликами в результаті змін в Азії і дотримати наші інтереси, ми повинні інтенсифікувати співпрацю між Європою і країнами Азії, формуючи її за допомогою співробітництва та партнерства. З огляду на зростаючу роль Китаю та Індії ми виступаємо за їх підтримку в намаганні стати відповідальними учасниками і творцями міжнародного порядку.

357. Ми виступаємо за продовження роззброєння у всьому світі, посилення контролю над озброєннями та за координацію експорту озброєнь на європейському рівні. Запобігання подальшого розповсюдження зброї масового знищення і технологій їх носіїв сприяє миру в усьому світі і нашій безпеці. Ми діятимемо в тому напрямку, щоб міжнародне співтовариство рішуче і згуртовано впливало на сили, які порушують міжнародні правила та домовленості.

358. Ми виступаємо за широкі і пов'язані один з одним підходи, які враховують весь інструментарій політики безпеки і зводить їх у спільну концепцію. Нам потрібна тісна міжвідомча співпраця і ми хочемо більш ефективно координувати одне з одним цивільні і військові інструменти Організації Об'єднаних Націй, НАТО і ЄС під час операцій з подолання криз.

359. Завдання Бундесверу більше не обмежується класичною обороною країни на власній території. В концепції глобальної безпеки Бундесвер є невід'ємним інструментом як для оборони країни під новим знаком, так і для попередження міжнародних криз і подолання криз у спектрі всіх можливих операцій. До того ж повинна бути надана можливість використовувати Бундесвер усередині країни з метою захисту батьківщини – поруч з захистом від катастроф.

360. Бундесвер повинен і в майбутньому брати участь у операціях і

виконувати міжнародні зобов'язання Німеччини. Тому трансформація наших збройних сил повинна й надалі послідовно втілюватися в життя, а Бундесвер фінансуватися за його потребою. Тільки так Бундесвер зможе виконувати свої складні обов'язки, а Німеччина залишиться в світі завтрашнього дня з погляду політики безпеки дієздатною, здатною до союзів і розвитку.

361. Бундесвер виступає за успішні збройні сили в умовах демократії. Він пройшов зміни від армії залякування та армії єдиної країни до армії миротворців і добре зарекомендував себе. Для нас Бундесвер залишиться інструментом політики, закріпленої в Основному Законі і в міжнародному праві.

Військовослужбовці Бундесверу роблять велику річ, в результаті операцій за кордоном вони підвищили авторитет нашої країни у всьому світі. Ми визнаємо себе прихильниками військового обов'язку. Він пройшла випробування в мінливих рамкових умовах політики безпеки і адаптується до викликів в галузі політики безпеки і розвивається відповідно й надалі. Бойова готовність і здатність вистояти в складних ситуаціях гарантує Бундесверу тільки достатня кількість кваліфікованих військовослужбовців запасу. Основою цього є загальний військовий обов'язок. Ми хочемо зберегти цивільну службу як альтернативну службу. Вона має велике соціальне і молодіжно-політичне значення.

362. Організація Об'єднаних Націй має найбільшу легітимність у розв'язанні глобальних проблем. Організація Об'єднаних Націй повинна стати більш дієздатною і більш ініціативною з тим, щоб допомагати у ствердженні прав людини, свободи, демократії і правової державності в усьому світі і сприяти збереженню творіння і подальшому розвитку міжнародного права.

363. В реформі Ради Безпеки ми виступаємо за постійне місце для Європейського Союзу. На шляху до цієї мети Німеччина буде готовою взяти на себе більше відповідальності, маючи постійне місце в Раді Безпеки.

364. Ми виступаємо за все більшу інтеграцію світової економіки з вільною і справедливою світовою торгівлею і за зміцнення таких інститутів, як Світова Організація Торгівлі. Для Німеччини безпека

міжнародних торгових шляхів являє собою життєвий інтерес. Тим самим наша країна має більше можливостей брати участь у збільшенні добробуту в усьому світі. Одночасно вільна і справедлива торгівля підтримує подолання бідності і сприяє таким чином економічній і політичній стабілізації держав, яким у іншому випадку загрожує загибель.

365. Німеччина зацікавлена брати участь у подоланні проблем у країнах, що розвиваються – таких, як бідність, поганий розвиток, порушення прав людини, епідемії, руйнування навколишнього середовища, війни, тероризм і розпад держав. Наша політика сприяння розвитку будується в партнерській співпраці на трьох опорах: по-перше, це - відповідальність за страждаючих від бідності і за творіння на основі нашого християнського образу людини, по-друге - захист від ризиків і по-третє - зміцнення нашого політичного, економічного і наукового партнерства. Партнерство в сприянні розвитку означає для нас посилення власної ініціативи щодо реформ і загальну відповідальність країн, що розвиваються.

366. Політика розвитку прив'язана до цінностей. Вона є частиною політики світового порядку. Ми бачимо якнайкращий шлях заохочувати розвиток у бідних країнах у вільній демократії, правовій державності, доброму управлінні та ринковому економічному порядку, що має соціальні зобов'язання і захищає одночасно природні основи життя. Ці цілі є найважливішими елементами нашої політики сприяння розвитку. Співпраця в сприянні розвитку, який повинен діяти довгостроково, припускає власні послідовні зусилля, зокрема - з боку тих, хто ухвалює політичні рішення, і еліт в країнах, що розвиваються. Ми надаємо допомогу для самопомоги.

367. Ми визнаємо досягнення тих, хто зайнятий у співпраці зі сприяння розвитку. Церкви і неурядові організації безпосередньо допомагають населенню в країнах, що розвиваються. Політичним фондам відводиться значна роль у підтримці державного будівництва, підтримці правової державності, консультуванні парламентів і партій, у підтримці демократичних принципів при впровадженні прав людини в країнах, що розвиваються. Завдяки поліпшенню рамкових умов для економічної активності можна посилено залучати приватну економіку до цілей політики розвитку. Співпраця з приватним сектором економіки також набуває все більшого значення – так само, як і

цивільно-військове співробітництво.

368. Велика кількість приватних пожертвувань демонструє готовність людей до того, щоб ділитися. Задачею держави є заохочення приватних ініціатив. Ми підтримуємо міжнародне зобов'язання підвищити кошти на державну співпрацю в сприянні розвитку до 0,7 відсотка від валового національного доходу.

369. Безпека, розвиток і права людини складають одне ціле. Права людини є неподільними. ХДС і надалі виступатиме на захист демократії, свободи, правової держави та прав меншин, якщо вони опиняться в небезпеці. Права людини і основні свободи повинні у всьому світі мати пріоритет перед принципом суверенітету. Ми вносимо свій внесок в побудову вільного, мирного і справедливого світу.

Konrad
Adenauer
Stiftung